

BIULETYN

Powiatowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Polkowicach

Nr 3 – listopad 2009



W numerze między innymi:

- ♦ „XII Dolnośląski Festiwal Nauki”, „VII Wrocławski Marsz na Orientację”, „Gratislavia”,
- ♦ „Efekt realizacji projektu „Moja Firma w Mojej Gminie...”,
- ♦ „Graficzne inspiracje...”,
- ♦ „Sposoby udzielania pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych problemem migracji zarobkowej rodziców”.

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo

To już trzeci numer naszego biuletynu. Teksty w nim publikowane kierujemy do wszystkich nauczycieli. Naszym zamierzeniem jest nie tylko informowanie o działaniach PODM w Polkowicach, ale również dzielenie się sprawdzonymi pomysłami na praktyczne rozwiązania w codziennej pracy pedagogicznej, propagowanie innowacji. Na łamach biuletynu już zagościły publikacje nauczycieli, którzy chętnie prezentują własne opracowania metodyczne. Można także wyrazić opinie o aktualnościach w oświacie. Nadal liczymy na owocną współpracę i zachęcamy do publikowania.

Z wyrazami szacunku –
Redakcja

TO SIĘ WYDARZYŁO

XII Dolnośląski Festiwal Nauki



19 września 2009 roku dzieci z koła matematycznego ze Szkoły Podstawowej w Chocianowie po raz pierwszy wzięły udział w warsztatach pt. „Gry strategiczne i logiczne”. Warsztaty odbywały się w ramach XII Dolnośląskiego Festiwalu Nauki organizowanego przez Uniwersytet Wrocławski, a prowadzili je wolontariusze z klubu gier planszowych Koloseum. Dzieci miały możliwość poznać nowe gry planszowe, zapoznać się z ich regułami, spróbować swoich sił w rywalizacji z rówieśnikami i interesująco spędzić wolny czas.

W planach mamy wzięcie udziału w takich samych warsztatach 7 listopada 2009 roku, tym razem organizowanych w ramach Gratislavii – również na Uniwersytecie Wrocławskim i także prowadzonych przez wolontariuszy klubu gier planszowych Koloseum.



Dodatkowo dzieci wzięły udział w obserwacji słońca, tym razem w Instytucie Astronomii. Wrażenie niesamowite – ogromna, złota kula. Osoba prowadząca opowiedziała dzieciom o teleskopie, przez który obserwowały słońce.

Na koniec była wizyta na pięknym wrocławskim rynku i pamiątkowe zdjęcia.



Ewa Kulesza i Anita Kusak

VII Wrocławski Marsz na Orientację



3 października 2009 roku trzy patrole ze Szkoły Podstawowej w Chocianowie wzięły udział w VII Wrocławskim Marszu na Orientację organizowanym przez Uniwersytet Wrocławski. Miejscem zawodów był park w Miliczu.



Oto składy patroli: pierwszy – Aleksandra Pasek, Patrycja Wojtaszuk i Justyna Korta, drugi – Joanna Słota, Maja Nowacka i Klaudia Tomaszewska, trzeci – Agata Górak, Małgorzata Halczyszyn i Dominik Róg. Zawody łączyły w sobie marsz w terenie z użyciem mapy i kompasu oraz rozwiązywanie zadań matematycznych. Po marszu był ciepły posiłek, zawody sportowe i łamigłówki matematyczne.

Ewa Kulesza i Anita Kusak

Gratislavia

Udało się! A właściwie plan został wprowadzony w życie. 7 listopada 2009 roku koło matematyczne ze Szkoły Podstawowej w Chocianowie wzięło udział w Gratislavii – Festiwalu Gier Planszowych, który odbył się po raz trzeci w Instytucie Matematyki na Uniwersytecie Wrocławskim.



Dzieci poznały nowe gry, tj. Niagara, Manila, Totem, Kingsburg, Osadnicy i wiele innych. Dzięki wolontariuszom z Klubu Gier Planszowych Koloseum mogły poznać reguły, a następnie zagrać w wybrane przez siebie gry. Ogromna życzliwość organizatorów sprzyjała próbowaniu swoich sił w przeróżnych rodzajach gier – począwszy od Wieży, w której należało wyjmować odpowiednie elementy, tak aby budowla się nie przewróciła – po gry strategiczne, które wymagały dużej koncentracji i szybkiego opanowania skomplikowanych zasad.



Udział w Grátislavii bardzo nam się podobał i mamy nadzieję, że za rok znowu pojedziemy.

Ewa Kulesza i Anita Kusak

GODNE UWAGI



Efekt realizacji projektu „Moja Firma w Mojej Gminie” w Zespole Szkół w Przemkowie

W ostatnim numerze biuletynu podałam Państwu informacje o realizacji w Zespole Szkół w Przemkowie, przez uczniów Liceum Ogólnokształcącego, projektu „Moja Firma w Mojej Gminie”. To projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach EFS. Został on stworzony przez Fundację VIRIBUS UNITIS z Katowic we współpracy z wykładowcami Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Europe Direct w Legnicy oraz Dolnośląską Izbą Rolniczą.

Głównym celem projektu jest rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedsiębiorczości oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Kilka słów przypomnienia: projekt polegał na odbyciu przez uczniów szkoleń tradycyjnych oraz e-learningowych oraz wykonaniu trzech zadań – każde oceniane max. na 100 punktów.

Zadania te polegały na opisie dwóch firm, przeprowadzeniu i analizie badań marketingowych i wyborze na ich podstawie jednej z wcześniej opisanych firm. Ostatnie zadanie to sporządzenie planu marketingowego wybranej firmy. Na 300 możliwych do zdobycia punktów uczniowie z Zespołu Szkół w Przemkowie zdobyli 292 pkt., zajmując tym samym I miejsce w kraju w realizacji projektu.

Kilka miesięcy ciężkiej pracy pozwoliło na odkrycie u uczniów wielu umiejętności, przydatnych obecnie na rynku pracy. Młodzież wykazała się kreatywnością, umiejętnością organizacji, twórczym rozwiązywaniem problemów, umiejętnością zdobywania dodatkowych wiadomości, wysokim stopniem umiejętności interpersonalnych. Niektórzy mieli możliwość realizacji swoich zdolności przywódczych, inni artystycznych, np. przy projektowaniu loga firmy czy aranżacji wnętrza poszczególnych gabinetów spółki.

Chciałabym przedstawić Państwu efekt pracy przy ostatnim (najbardziej absorbującym uczniów) zadaniu. Polegało ono na stworzeniu planu marketingowego firmy, o której założeniu zdecydowali uczniowie na podstawie analizy Strategii Rozwoju Gminy oraz przeprowadzonych wśród mieszkańców Przemkowa badań marketingowych. Zadanie to zostało ocenione na 100 pkt – maksymalny do osiągnięcia wynik.

Poniżej przedstawiam wybrane elementy planu marketingowego stworzonej przez uczniów firmy.

Nazwa firmy: Mini Centrum Apiterapii - „ Dary pasieki”
Światłowicz&Zimoląg spółka jawna

Misja firmy:

Misja zewnętrzna firmy:

„Nasz miód – przemkowski cud.

**Wspólnie odkrywmy wartości miodu – naturalnie dbajmy o zdrowie, piękno
i dobre samopoczucie ”**

Misja wewnętrzna:

„Zadowolony klient na pewno do nas wróci i przyprowadzi ze sobą kolejnych klientów.

Duża liczba klientów = zysk dla firmy= wyższe płace dla pracowników”

Cele:

- ◆ rozwój regionalny – bogacenie się właścicieli firmy, jej pracowników i dostawców – zarejestrowanych pszczelarzy z regionu;
- ◆ wykorzystanie atutów strategicznych zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Przemków;
- ◆ szerzenie wiedzy na temat apiterapii w regionie promocja jej stosowania;
- ◆ promocja miasta i regionu;
- ◆ wykorzystanie i zachęcanie mieszkańców do wykorzystania walorów regionu (PPK, wrzosowiska, aleje lipowe, itp.) do zakładania jednoosobowych działalności gospodarczych – jako centrum skupu miodu i produktów – cel na przyszłość;
- ◆ po trzech latach rozbudowa działalności, poszerzenie jej o miejsca noclegowe (ok. 50 miejsc noclegowych) i uruchomienie profesjonalnego Centrum Apiterapii (możliwość turnusów zdrowotnych, weekendowe wyjazdy integracyjne pracowników z różnych zakładów pracy, miejsce na szkolenia wyjazdowe – oferta dla firm).

Charakterystyka firmy:

Głównym zadaniem naszego przedsiębiorstwa będzie **propagowanie** wśród mieszkańców gminy i regionu **lecniczych właściwości miodu**. W ramach swojej działalności zamierzamy prowadzić:

- **Porady specjalisty do spraw apiterapii;**
- **Sprzedaż produktów pochodzących z pasieki i ich pochodnych;**
- **Sprzedaż kosmetyków opartych na miodzie;**
- **Świadczenie usług kosmetycznych w oparciu o produkty pszczelarskie;**
- **Świadczenie usług z zakresu masażu leczniczego** – jako dodatkowa działalność, uwzględniając zapotrzebowanie na tego typu usługi w gminie, działalność ta bardzo wiąże się z naturalnymi metodami leczniczymi. Jest również początkiem planowanej rozbudowy firmy z Mini Centrum Apiterapii na Centrum Apiterapii z bazą noclegową.

Podstawowe funkcje oferowanego asortymentu:

- zapobiega chorobom – profilaktyka prozdrowotna;
- leczy;
- pielęgnuje;
- relaksuje;
- osładza życie.

Podstawowe cechy oferowanego asortymentu:

Zdrowy, w 100% naturalny, ekologiczny, wysokiej jakości, kojarzony z regionem.

Od dawna znane są lecznicze właściwości miodu, polegająca na bakteriostatycznym działaniu, hamującym rozwój bakterii w organizmie. Miód i produkty z nim związane mają również działanie farmakologiczne. Miód poprawia obraz morfologiczny krwi, wzmacnia apetyt, leczy wiele chorób. Wspólne oddziaływanie składników miodu poprawia sprawność procesów fizjologicznych organizmu, odbudowując siły fizyczne i psychiczne.

Polityka cenowa:

1. Metody ustalania ceny.

W procesie ustalania ceny sprzedawanych przez nas produktów będziemy brali pod uwagę głównie metodę kosztową, uwzględniając koszty ich zakupu oraz koszty zatrudnienia sprzedawców.

Przy ustaleniu ceny porad w gabinecie apiterapii oraz usług kosmetycznych i usług świadczonych w salonie masażu oprzemy się na popycie oraz cenach tych usług proponowanych przez konkurencję (w przypadku salonu masażu będą to gabinety w Aqua Parku w Polkowicach, które są najbliższą tego typu placówką). Będziemy oferować w tych przypadkach ceny niższe niż to robi konkurencja.

2. Różnicowanie ceny :

W ramach polityki cenowej przedsiębiorstwa zamierzamy zastosować różnego rodzaju rabaty, co da klientom wrażenie, że cena naszych produktów i usług jest zmienna w odniesieniu do różnych grup klientów. Klient będzie miał możliwość łączenia różnego rodzaju rabatów. Będą to:

Rabat lojalnościowy – wprowadzimy karty stałego klienta. Stałym klientem będzie osoba odwiedzająca nasze gabinety lub sklep co najmniej trzy razy w miesiącu. Osobą tym zaoferujemy 10% rabat. Stali klienci będą otrzymywać od nas prezenty w postaci małych gadżetów np. świeczki z wosku pszczelego. Małe słoiczki z miodem.

Rabat ilościowy – dotyczył on będzie głównie zakupów dokonywanych w naszym centrum. Może on dotyczyć również usług, jeżeli klient skorzysta w tym samym tygodniu jednocześnie z usług salonu kosmetycznego i salonu masażu, a kwota usług przekroczy 200 zł.

Przy jednorazowych zakupach powyżej 200zł oferować będziemy 10% rabat.

Rabat sezonowy – sezonowe obniżki ceny wprowadzimy w okresie wczesnej jesieni, jeżeli posiadać będziemy miody z ubiegłorocznych zbiorów, a czekać nas będą świeże dostawy.

Charakterystyka narzędzi promocji:

➤ Cele działań promocyjnych:

- 1) Informowanie potencjalnych klientów o sprzedawanych przez firmę produktach i świadczonych usługach
- 2) Zdobycie jak największej grupy klientów
- 3) Zatrzymanie klientów, którzy skorzystali już z usług naszej firmy, wytwarzanie przychylnej opinii o firmie
- 4) Kreowanie popytu na miód i inne produkty pochodzące z pasieki oraz kosmetyki oparte na miodzie – zwiększanie sprzedaży
- 5) Kreowanie popytu na usługi kosmetyczne
- 6) Wytworzenie przychylności otoczenie

➤ Planowane narzędzia promocyjne:

REKLAMA:

Ogłoszenia w lokalnej prasie o otwarciu centrum;

Reklama w radiu i lokalnej telewizji;

Plakaty w mieście Przemków, wsiach należących do gminy, okolicznych gminach i większych miastach: Polkowicach, Głogowie, Nowej Soli, Lubinie, Legnicy, Szprotawie.

Ulotki reklamujące centrum roznoszone w Przemkowie i pozostawione w strategicznych miejscach w/w okolicznych miast np. przychodniach zdrowia, zakładach produkcyjnych, urzędach itp.

Kalendarzyki i długopisy firmowe.

PROMOCJA SPRZEDAŻY:

- degustacje miodu,
- próbki kosmetyków,
- konkursy dla stałych klientów;
- miodowe lizaczki i cukierki rozdawane dzieciom odwiedzającym firmę z rodzicami,
- prezenty w postaci małych gadżetów np. świeczki z wosku pszczelego, małe słoiczki z miodem,
- udzielanie 10% rabatów przy zakupach powyżej 200 zł.

MARKETING BEZPOŚREDNI:

Odpowiednia nazwa i logo firmy umieszczane na dokumentach firmowych;

Strona internetowa firmy;

Ogłoszenia w lokalnej prasie o otwarciu centrum;

Wydanie **mini katalogu** oferowanych produktów i usług zawierający przeznaczenie poszczególnych produktów np. na jakie schorzenia pomaga jaki rodzaj miodu.

SPRZEDAŻ OSOBISTA:

Organizowanie prelekcji dla mieszkańców gminy i okolic promujących sprzedawane produkty połączona ze sprzedażą;

Organizowanie spotkań promocyjnych z pracownikami znaczących firm w regionie;

Przeszkolenie pracowników w zakresie właściwej obsługi klienta;

PUBLIC RELATIONS:

Sponsoring;

Umieszczenie baneru reklamującego firmę **przy wjazdach do Przemkowa;**

Wygłaszanie pozytywnych opinii o dostawcach.

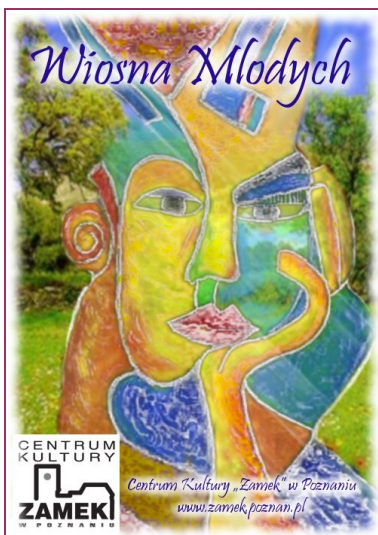
Zachęcam Państwa do wykorzystania elementów planu marketingowego na każdym szczeblu edukacji, nie tylko na zajęciach podstaw przedsiębiorczości, ale także WOS, lekcjach wychowawczych, WOK, informatyki i innych. Sama wprowadzałam te elementy, ucząc w szkole podstawowej. Np.: prezentacja multimedialna, jaką wykonywali uczniowie na kole informatycznym była reklamą firmy, której Biznes Plan tworzyli na kole „Młody Przedsiębiorca”.

W połowie października, kolejna grupa młodzieży z Zespołu Szkół w Przemkowie – uczniowie I klasy LO oraz I klasy ZSZ – została zakwalifikowana do realizacji drugiej edycji projektu. Wiedząc o sukcesie swoich starszych kolegów, uczniowie z dużym zapałem podeszli do wykonywania pierwszych zadań. Obserwują dużą otwartość i zaangażowanie w ich realizację. Sama z niecierpliwością oczekuję na wyniki pracy uczniów.

Monika Dźwigaj –
nauczyciel matematyki i podstaw przedsiębiorczości
w Zespole Szkół w Przemkowie

Graficzne Inspiracje **w Zespole Szkół im. Narodów Zjednoczonej Europy** **w Polkowicach**

Powołując się na wiadomości słownika informatycznego, z definicji tego terminu wynika, że grafika komputerowa to *dział informatyki zajmujący się tworzeniem obrazów obiektów rzeczywistych i wyimaginowanych, za pomocą komputera*. Dziedzina ta narodziła się pod koniec lat pięćdziesiątych. Jej pionierzy zaczęli realizować swoje projekty na bardzo kosztownych i trudnych w obsłudze maszynach. Jednak ogromne sukcesy, jakie odnosili realizatorzy tego kierunku, spowodowały, że grono zainteresowanych tą dziedziną wciąż powiększało się.



Ogólnopolski projekt „Wiosna młodych” -
rok szkolny 2009/2010
Autor: Adrian Okoń klasa IV a TI

Do pracy nad nowymi możliwościami i wykorzystaniem grafiki komputerowej w różnych dziedzinach zawodowych, mobilizowały nie tylko fundusze wpływające na ten cel, ale również szerokie zainteresowanie przeróżnych instytucji.

Dzięki dynamicznemu rozwojowi elektroniki, w latach 80-tych, grafika była już dostępna dla większej rzeszy użytkowników komputerów domowych. Dziś wiele dziedzin życia nie mogłoby sprawnie funkcjonować bez programów wykorzystujących grafikę komputerową. Możemy ją spotkać w architekturze, prasie codziennej, laboratoriach chemicznych, przemyśle twórczym, wojsku a nawet w szpitalu i rozrywce.

Zwykli użytkownicy komputerów również nie stronią od tej formy przekazu. Wzbogacają grafiką swoje dokumenty w Wordzie lub w Excelu.



Powiatowy konkurs na nowe logo powiatu
polkowickiego
- rok szkolny 2008/2009
Autor: Anna Opalacz klasa IV a TI
- I miejsce

Wykorzystują do tego celu rysunki typu ClipArt czy obiekty.

Grafika (niekoniecznie użytkowa) występuje również w wielu dyscyplinach informatycznych twórcy oprogramowania kreują atrakcyjny wizualnie interfejs, autorzy witryn internetowych dbają o wygląd swoich stron WWW, a producenci aplikacji graficznych opracowują coraz doskonalsze narzędzia do tworzenia grafiki. Obrazy mogą być tworzone od podstaw, mogą też być wynikiem obróbki zeskanowanych zdjęć i rysunków.

W związku z wejściem w nasze codzienne życie obrazów generowanych za pomocą komputera i rozwojem tej dziedziny informatyki wśród młodzieży kończących gimnazja, pojawiło się szerokie zainteresowanie kształceniem w tej dziedzinie. Dlatego już od 5 lat w Zespole Szkół im. Narodów

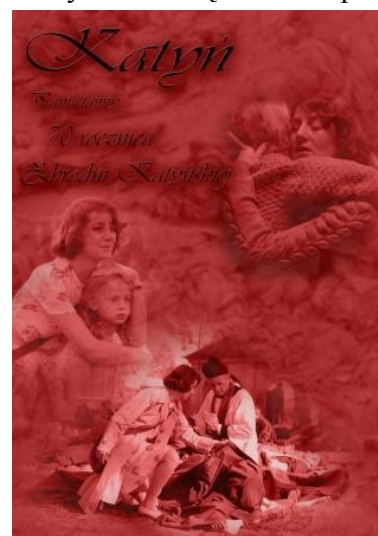


Ogólnopolski konkurs na plakat z okazji 70-tej
rocznicy zbrodni katyńskiej
- rok szkolny 2008/2009
Autor: Artur Sułkowski klasa III a TI
- wyróżnienie

Zjednoczonej Europy w Polkowicach uczniowie mają możliwość kształcenia się w zawodzie technik informatyk ze specjalizacją grafika komputerowa, poznając arkany grafiki rastrowej, grafiki wektorowej oraz przestrzennej 3D.

Praca na zajęciach specjalizacyjnych rozpoczyna się już w klasie pierwszej technikum, gdzie uczeń skupia się głównie na poznawaniu programów do edycji i przetwarzania map bitowych. narzędzia te oprócz wymienionych już możliwości edycji i przetwarzania map bitowych, mogą być również przydatne do retuszu i obróbki zdjęć.

Na zajęciach uczniowie realizują projekty od podstaw lub modyfikują już istniejące obiekty, będące wynikiem skanowania gotowych rysunków czy fotografii. Przygotowują i opracowują różnego rodzaju prace graficzne o charakterze informacyjnym i reklamowym. Owocem tych działań są np.: plakat, billboard, ulotka, etykieta, reklama, folder czy książka. Do grupy narzędzi, jakie pozwalają na realizację opisanych działań, należą profesjonalne programy, używane w poligrafii i reklamie: Photoshop Adobe, Paint Shop Pro, Picture Publisher czy Corel Photo-Paint.



Ogólnopolski konkurs na plakat z okazji 90-tej
rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego
- rok szkolny 2008/2009
Autor: Paweł Szymik klasa III a TI



Ogólnopolski konkurs na plakat z okazji 70-tej rocznicy zbrodni katyńskiej - rok szkolny 2008/2009
Autor: Paweł Szymik klasa III a TI
- II miejsce

W kolejnym etapie kształcenia na zajęciach specjalizacyjnych uczniowie „wchodzą” w zagadnienie grafiki wektorowej, gdzie tworzone obiekty definiuje się za pomocą równań algebraicznych (wektorów). Obrazy i rysunki składają się z szeregu punktów, przez które prowadzi się linie proste i krzywe. Obraz wektorowy - najprościej rzecz ujmując - zapamiętany jest postaci wzorów, a program, który je wyświetla i pozwala edytować, przelicza wzory. W praktyce kreowanie takiego obrazu polega na utworzeniu niezależnych od siebie obiektów. Każdy z nich posiada takie właściwości jak kontur, rozmiar, kolor i stanowi odrębną całość, a przy skalowaniu i modelowaniu nie traci na jakości. Młodzież ma możliwość poznania programu CorelDRAW, który pozwala na łatwe tworzenie profesjonalnej grafiki wektorowej od prostych znaków firmowych do skomplikowanych rysunków technicznych. Program udostępnia narzędzia i efekty umożliwiające wydajne tworzenie grafik o wysokiej jakości. Możliwe jest również przekazanie utworzonych prac do biura usług poligraficznych w celu ich wydrukowania, a także publikowanie dokumentów w Internecie.

Poznanie metod tworzenia grafiki trójwymiarowej popularnie zwanej 3D (z angielskiego –

dimension - wymiar) – to kolejny etap „wtajemniczenia” na zajęciach specjalizacyjnych z grafiki komputerowej. Popularna już 3D - to grafika komputerowa, tworzona przez programy do projektowania przestrzennego, dająca złudzenie głębi obrazu, mimo że jest on wyświetlany na płaskim ekranie.



Od lewej strony: Paweł Szymik i Artur Sulkowski
– laureaci licznych konkursów graficznych
-uczniowie Technikum
w zawodzie Technik informatyk
w Zespole Szkół w Polkowicach

Grafika 3D umożliwia wizualizację dowolnie skomponowanego obiektu, któremu można nadawać dowolną powłokę (teksturę), oświetlenie i na którym można przeprowadzać liczne skomplikowane modyfikacje. Blender – to narzędzie, dzięki któremu uczniowie Technikum mają możliwość tworzenia grafiki trójwymiarowej, modelowania animacji 3D.

Poza zajęciami lekcyjnymi uczeń ma także możliwość realizowania się poprzez udział w licznych przedsięwzięciach graficznych, choćby konkursach o randze ogólnopolskiej. Przykładem niech będzie

realizacja ogólnopolskiego projektu graficznego pod hasłem „Jestem wolny! Wybieram życie” w roku szkolnym 2008/2009 - uczeń klasy IIIA TI – Paweł Szymik zajął I miejsce i wygrał tygodniową wycieczkę do Paryża. Podsumowując trzeba stwierdzić, iż uczniowie Zespołu Szkół aktywnie działają na polu grafiki komputerowej odnosząc przy tym liczne sukcesy, a co za tym idzie, ta forma kształcenia daje młodemu człowiekowi możliwość kreatywnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie informacyjnym, do którego przecież zmierzamy.

Opracowanie: Bożena Dudziak

„SPOSOBY UDZIELANIA POMOCY DZIECIOM Z RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM MIGRACJI ZAROBKOWEJ RODZICÓW”

Materiały szkoleniowe dla nauczycieli.

Opracowanie: Firma Szkoleniowo-Doradcza Anna Szywała S.C. Świdnica prowadząca szkolenie dla pedagogów i psychologów szkolnych dnia 15 października 2009r.

Rodziny niepełne

Współcześnie pojawia się nowa kategoria **rodzin niepełnych** - rodziny z czasową nieobecnością jednego rodzica lub obojga spowodowaną migracją zarobkową.

Istnieje niemożność nadrobienia strat związanych z nieobecnością w codziennym rytmie życia rodziny.

Statystyki, badania

- zwykle kraj opuszcza jeden rodzic lub wyjeżdżają zamiennie,
- decyzja kto wyjedzie wiąże się z liczbą posiadanych dzieci:
 - rodziny z jednym dzieckiem - częściej wyjeżdżają matki,
 - z więcej niż jednym dzieckiem - częściej ojcowie,
 - wyjazdy europejskie - najczęściej do 3 lat rozłąki,
 - wyjazdy na inny kontynent - najczęściej 5-8 lat i dłużej.

Funkcjonowanie rodziny z perspektywy współmałżonka

Współmałżonek pozostający w kraju:

- ma więcej obowiązków, mniej czasu,
- odczuwa silne zmęczenie,
- przeżywa samotność i brak wsparcia,
- boryka się z problemami wychowawczymi,
- z dzieckiem przeprowadza schematyczne, powielane rozmowy (Jak w szkole? Czy lekcje są już odrobione?)

Dzieciom podczas nieobecności rodziców brakuje najbardziej przytulenia, wsparcia, pocieszenia, szczerzej rozmowy (Danielewicz, 1998).

Aspekty prawne

Pod względem prawnym - rodzina pełna - tworzą wspólnotę rodzinną.

Pod względem psychologicznym - rodzina niepełna - nie spełnia swych podstawowych funkcji.

Obowiązek opieki i jednocześnie odpowiedzialność za wypełnianie tych zobowiązań na rodziców nakładają akty prawne (m.in. Deklaracja Praw Dziecka, Konwencja o Prawach Dziecka, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Kodeks rodzinny i opiekuńczy).

W wypadku zaniedbań - wobec opiekunów stosuje się:

Przepis dotyczący **porzucenia małoletniego** (Kk. Art. 210) - tylko w przypadku dzieci do 15 lat.

Porzucenie - nieuzasadnione sytuacją oddalenia się od dziecka, wymagające troszczenia się o nie, bez zapewnienia opieki ze strony innych osób. Ma charakter formalny, niezależny od skutku.

Zaniedbanie - forma przemocy, brak należytej opieki wsparcia rodzicielskiego, opieki zdrowotnej, materialnej, deprywacja potrzeb.

Konsekwencje

Możliwe konsekwencje zależą od:

- wieku dziecka,
- czasu rozłąki,
- wcześniejszych doświadczeń separacyjnych,
- zdolności adaptacyjnych,
- stopnia emocjonalnego przywiązania z rodzicami, opiekunami zastępczymi.

Konsekwencje emocjonalne:

- poczucie żalu, krzywdy, odrzucenia,
- poczucie osamotnienia,
- przygnębienie,
- smutek,
- niepokój,
- lęk,
- poczucie winy!

Konsekwencje behawioralne:

- zaburzenia zachowania,
- trudności w nauce,
- wagary,
- zażywanie środków psychoaktywnych,
- przynależność do grup zdemoralizowanych,
- zaburzenia nerwicowe: moczenie, zaburzenia snu, jedzenia,
- agresja, samoagresja.

Konsekwencje edukacyjne:

- obniżenie motywacji osiągnięć,
- gorsze wykonywanie zadań, zapominanie,
- wycofywanie się z sytuacji zadaniowych.

Ale! Badania wskazują, że nasilenie problemów edukacyjnych częściej zdarza się wśród dzieci pozostawionych pod opieką ojca niż matki (Danielewicz, 1988).

Konsekwencje odroczone:

- problemy z wypełnianiem ról (matki, żony, ojca, męża),
- nieumiejętność tworzenia dojrzałego związku (lęki przed opuszczeniem, tendencja do nawiązywania symbiotycznych związków lub nadmierna izolacja),
- zaniżone poczucie wartości.

Konsekwencje:

Osoby decydujące się na dłuższą rozłąkę z rodziną muszą liczyć się z tym, że koszty w sferze emocjonalnej dla całej rodziny mogą być zdecydowanie większe od zdobytego majątku.

J. Sądej, K. Wielska

- osłabienie trwałości małżeństwa, nierozzerwalności i stabilności rodziny,
- samotne rodzicielstwo,
- zmniejszenie roli wzorów osobowych rodziców,
- nie wywiązywanie się rodziców z obowiązków rodzicielskich,
- zwiększenie dystansu psychicznego między dziećmi i rodzicami, osłabienie więzi emocjonalnych i wzrost poczucia samotności.

Diagnoza sytuacji dziecka

Diagnoza powinna stanowić odpowiedź na pytania:

Kto wyjechał za granicę (matka, ojciec, oboje rodzice?)

Jak długi jest czas rozłąki, częstotliwość odwiedzin?

Czy i jak często dziecko ma kontakt z nieobecnym rodzicem/rodzicami (telefoniczny, mailowy, itp.)?

Kto opiekuje się dziećmi, jakość więzi emocjonalnej?

Jakie były więzi i struktura rodziny przed wyjazdem?

Czy dziecko zna termin ostatecznego powrotu rodzica/rodziców?

Jak dziecko reaguje na zmianę?

Zaburzenie opozycyjno - buntownicze

Zaburzenie opozycyjno - buntownicze które zostało wprowadzone jako psychiatryczna kategoria diagnostyczna w 1980 roku jest charakteryzowane jako „powtarzający się wzorec zachowań negatywistycznych, buntowniczych, nieposłusznych i wrogich skierowanych przeciwko autorytetom” (American Psychiatric Association, 1994, s.91).

Kryteria diagnostyczne zaburzenia opozycyjno - buntowniczego według DSM-IV

Zaburzenie opozycyjno - buntownicze wiąże się z występującym przynajmniej sześć miesięcy wzorcem zachowań, w czasie, którego pojawiają się przynajmniej cztery z następujących zachowań:

- Częsta utrata panowania nad sobą;
- Częste kłótnie z dorosłymi;
- Częste łamanie ustalonych zasad lub odmowa stosowania się do wymagań dorosłych;
- Częste rozmyślne irytowanie ludzi;
- Częste oskarżanie innych o popełnianie błędów lub niewłaściwe zachowanie;
- Częsta drażliwość i łatwość wpadania w irytację;
- Częste wpadanie w gniew lub rozżalenie;
- Częsta złośliwość lub mściwość.

Zaburzenie zachowania

Zaburzenie zachowania wiąże się z powtarzającym się i trwałym wzorem zachowań, w których naruszane są prawa innych osób lub normy społeczne (*American Psychiatric Association*, 1994, s. 85).

Ujawnia się zwykle około 9 roku życia, dotyka około 2% dziewcząt i 9% chłopców.

Zaburzenia zachowania

W ciągu kolejnych 12 miesięcy wystąpić muszą przynajmniej trzy z wymienionych niżej kryteriów zachowań i przynajmniej jedno musi wystąpić w ciągu kolejnych 6 miesięcy:

Agresja w stosunku do ludzi i zwierząt:

- częste znęcanie się, grożenie lub zastraszanie innych,
- częste wszczynanie bójek,
- użycie broni, która może spowodować poważne uszkodzenie ciała (np. kija, cegły, stłuczonej butelki, noża, pistoletu),
- fizyczne okrucieństwo wobec ludzi,
- fizyczne okrucieństwo wobec zwierząt,
- dokonanie kradzieży połączonej z konfrontacją z ofiarą,
- zmuszanie kogoś do czynności seksualnych.

Niszczenie mienia:

- umyślne podłożenie ognia z zamiarem spowodowania znacznych zniszczeń,
- umyślne niszczenie cudzej własności (w inny sposób niż przez podpalenie).

Oszustwo lub kradzież:

- włamanie do cudzego domu, budynku lub samochodu,
- kłamstwo w celu zdobycia dóbr lub przysług albo uniknięcia zobowiązań,
- kradzież przedmiotów o istotnej wartości bez konfrontacji z ofiarą (np. kradzież w sklepie bez włamania, fałszerstwo).

Poważne naruszenie zasad:

- częste pozostawianie wieczorem poza domem pomimo zakazu rodziców (rozpoczynające się przed 13 rokiem życia),
- co najmniej dwukrotne nocne ucieczki z domu podczas mieszkania z rodzicami lub opiekunami,
- wagarowanie przed 13 rokiem życia.

Antyspołeczne zaburzenie osobowości

Istnieje utrzymujący się wzorec braku szacunku i gwałcenia praw innych ludzi, występujący od 15 roku życia, wskazywany przez trzy (lub więcej) z następujących wskaźników:

- umiejętność podporządkowania się normom społecznym dotyczącym funkcjonowania zgodnie z prawem, przejawiająca się poprzez wielokrotne zachowania, które mogły być powodem aresztowania,
- brak szacunku dla prawdy, przejawiający się powtarzającymi się kłamstwami, używaniem przestępczych pseudonimów, oszukiwaniem innych dla zysku lub przyjemności,
- impulsywność, brak zdolności planowania,
- skłonność do rozdrażnienia i agresywność wyrażająca się w powtarzających się bójkach lub napaściach,
- beztroski brak szacunku dla bezpieczeństwa własnego lub innych,
- brak odpowiedzialności wyrażający się w niezdolności do spełnienia wymogów zachowania w pracy zawodowej lub w dotrzymywaniu zobowiązań finansowych,
- brak poczucia winy wyrażający się poprzez obojętność lub racjonalizację ranienia, szkodenia lub okradania innych.

Osoba musi mieć co najmniej 18 lat.

Udowodnione zaburzenie zachowania, które pojawiły się przed 15 rokiem życia.

Zachowani antyspołeczne nie pojawiają się wyłącznie podczas schizofrenii lub epizodu manii.

Etiologia zaburzeń opozycyjno - buntowniczych i zaburzeń zachowania

- Psychologia rodziny;
- Nadużywanie alkoholu przez rodziców;
- Używanie nadmiernie surowych metod wychowawczych, przemoc;
- Niekonsekwentna dyscyplina;
- Nieobecność/obojętność rodziców.

Kryteria diagnostyczne rozpoznania depresji wg DSM-IV:

Występowanie minimum pięciu objawów przez okres 2 tygodni pod warunkiem, że stanowią one istotną zmianę w zachowaniu chorego; jednym z objawów jest obniżenie nastroju bądź utrata zainteresowań oraz brak zdolności odczuwania przyjemności.

- obniżenie nastroju lub dysforia występujące codziennie przez przeważającą część dnia odczuwana subiektywnie i dostrzegana przez otoczenie,
- znaczne ograniczenie zainteresowań wszystkimi czynnościami oraz brak odczuwania przyjemności związanej z ich wykonywaniem,
- spadek lub wzrost masy ciała minimum 5% w ciągu miesiąca lub codzienny wzrost lub spadek apetytu,
- utrzymująca się bezsenność lub nadmierna senność,
- spowolnienie lub podniecenie ruchowe,
- uczucie zmęczenia,
- poczucie nieuzasadnionej winy, obniżenie poczucia własnej wartości,
- obniżenie sprawności myślenia, zaburzenia uwagi i koncentracji, niemożność podjęcia decyzji,
- nawracające myśli o śmierci, myśli samobójcze realizowane bądź nie.

Kryteria wykluczenia:

- symptomy nie spełniają kryteriów epizodu mieszanego,
- symptomy nie są skutkiem zażywania środków psychoaktywnych,
- symptomy nie są skutkiem żałoby.

U dzieci najpowszechniejszymi objawami depresji są:

- drażliwość,
- zmienność nastrojów,
- cynizm oraz postawa wyrażająca złość,
- chroniczny smutek,
- apatia,
- posepny, ponury wygląd,
- uczucie osamotnienia,
- agresja, wrogość (także w wyglądzie),
- obniżona tolerancja frustracji.

Etiologia depresji

Jednym z modeli wyjaśniających jest model podatność - stres:

biologiczne predyspozycje współdziałają z problemami rodzinnymi oraz zniekształceniami poznawczymi.

Istnieje powiązanie pomiędzy depresją u dzieci a rozpadem rodziny.

TECHNIKI AKTYWNEGO SŁUCHANIA

TECHNIKI	PRZYKŁADY
STAWIANIE PYTAŃ OTWARTYCH co, kto, jak, jakie, ile	Jak zamierzasz rozwiązać ten problem? Co zamierzasz zrobić, aby wyeliminować te błędy?
INTONACJA Powtórzenie ostatnich słów partnera	- Postaram się poprawić jak najszybciej. - Postarasz się poprawić jak najszybciej ...
PARAFRAZOWANIE Powtarzanie własnymi słowami zebranych od partnera informacji	Z tego, co zrozumiałem ... Z tego, co Pani powiedziała, wynika że ...
DOWARTOŚCIOWANIE Podnoszenie poczucia wartości rozmówcy	Dziękuję, że mi to pani mówi ... Cieszę się, że jesteś ze mną szczery. Jest Pani osobą odpowiedzialną i słowną, dlatego ...
ODZWIERCIEDLANIE UCZUĆ	Wydajesz się poruszony ... Widzę, że jest to trudne dla ciebie.
UJAWNIANIE UCZUĆ	Jest mi naprawdę przykro ... Jestem zaskoczona.

BARIERY KOMUNIKACYJNE

ZAPRZECZANIE UCZUCIOM/POCIESZANIE

- *Nie ma co się tak przejmować.*
- *Przecież się nic nie stało.*
- *Nie płacz.*

OCENIANIE/OSĄDZANIE

- *Źle postąpiłaś.*
- *To dziwne co mówisz.*
- *To przez Ciebie ...*
- *To dlatego, że jesteś leniwa.*
- *Nic nie rozumiesz ...*

DORADZANIE/POUCZANIE

- *Powinnaś się zmienić.*
- *Weź się w garść.*
- *Najlepiej byłoby gdybyś ...*
- *Ja na Twoim miejscu ...*

FUO

FAKT	Opisz zachowanie osoby. Powiedz, jaką podjęła decyzję, jak się zachowała. <i>Ostatnio Twoje oceny pogorszyły się, zmieniłaś też swoje zachowanie w stosunku do kolegów z klasy. W ostatnim tygodniu trzy razy słyszałam skargi na Twoje zachowanie.</i>
USTOSUNKOWANIE SIĘ	Wyraź swoją opinię o tym fakcie. Odwołaj się do uczuć. <i>Bardzo mi się to nie podoba. Jestem zawiedziona takim zachowaniem i ocenami.</i>
OCZEKIWANIE ZMIANY	Powiedz, jakiego zachowania / postawy oczekujesz w przyszłości. <i>Oczekuję, że poprawisz swoje oceny i zmienisz zachowanie. Wierzę, że uda się to, ponieważ jesteś dobrym uczniem.</i>

TWÓRCZE WYKORZYSTYWANIE BŁĘDÓW

- *Co się właściwie stało? Jak doszło do tego, że popełniłeś błąd?* - zbieranie informacji, nie atak.
- Pytanie otwarte, aktywne słuchanie:
- *Jak według Ciebie, można było tego uniknąć?* - pomaga dojść do wniosku, jak w przyszłości uniknąć tego samego błędu?
- *Czy ten błąd nauczył Cię czegoś? Co zrobisz, aby zabezpieczyć się w przyszłości przed popełnieniem tego samego błędu?* - pomaga z błędu wydobyć zasoby.
- Dodanie otuchy - *Ufam, że w przyszłości takie zachowanie się nie powtórzy.*
- Oczekiwanie względem nauczyciela: *W jaki sposób mógłbym Ci pomóc, abyś ustrzegł się przed popełnianiem tego typu błędów?*

ZASADY FORMUŁOWANIA ZAPLECZA

	Uczeń używa wulgarnych słów.
OPIS SYTUACJI	Jurku, po raz trzeci w tym tygodniu używasz wulgarnych słów pod adresem koleżanek z klasy.
WYRAŻENIE UCZUĆ	Nie podoba mi się takie zachowanie. Jestem zaskoczona, ponieważ wiem, że potrafisz być pomocny i koleżeński dla innych.
PROŚBA O ZMIANĘ	Proszę, abyś nie używał wulgarnych słów.
PRZYWOŁANIE ZAPLECZA	Jeżeli w dalszym ciągu będziesz zwracał się do koleżanek w ten sposób: zmienię o tobie zdanie/ będę zmuszona obniżyć ocenę z zachowania/ spotkamy się z rodzicami.
SKORZYSTANIE Z ZAPLECZA	[spełniam]

WARUNKI KONSTRUKTYWNEJ KRYTYKI

- dotyczy konkretnych zachowań, a nie osoby,
- jest przekazywana osobiście,
- jest przekazywana bezpośrednio po zaistnieniu sytuacji,
- dotyczy tych właściwości odbiorcy, które mogą być przez niego zmienione,
- dotyczy konkretów, a nie uogólnień,
- jest osobistą opinią wyrażoną przy użyciu słów: *moim zdaniem, według mnie, uważam,*
- zawiera informacje o oczekiwaniach wobec zachowania osoby krytykowanej,
- może zawierać informacje o uczuciach krytykującego,
- uwzględnia negatywne i pozytywne aspekty zachowania.

KRYTYKA W KANAPCE

Konstruktywna pochwała	Powiedz dziecku, co robi dobrze - bądź konkretny i unikaj ogólników typu „jesteś miłym chłopcem”, „jestem z ciebie zadowolony”.
Konstruktywna krytyka	Powiedz, co uczeń zrobił źle - bądź konkretny i wymień zachowania, które powinien naprawić/zmienić.
Ogólna pochwała	Podkreśl, że pozostałe zachowania wychowanka nie budzą w Tobie zastrzeżeń, zapewnij, że masz o nim dobre zdanie. Zastosuj etykietę, zakończ pozytywnym stwierdzeniem.

Np.:

Podaj cel rozmowy: *Chciałem z Tobą porozmawiać na temat Twojego zachowania.*

Udziel konstruktywnej pochwały: *Wiem, że bardzo angażujesz się w życie naszej grupy, ostatnio sam wykonałeś ozdoby świąteczne i pomagałeś innym w przygotowaniu przedstawienia.*

Udziel konstruktywnej krytyki: *Ale zauważyłem też, że w ostatnim miesiącu często na zajęciach śmiejesz się z Marty, kiedy jej coś nie wychodzi.*

Zakończ pozytywnie: *Zależy mi na Twoim dobrym zachowaniu, tym bardziej, że w grupie jesteś akceptowany i lubiany. Ja również mam bardzo dobre zdanie na twój temat.*

Metodę tę można stosować również w sytuacji przekazywania rodzicom informacji zwrotnych.

Podaj cel rozmowy: *Proszę Pana, chciałem się z panem spotkać i porozmawiać o zachowaniu Jacka.*

Udziel konstruktywnej pochwały: *Jacek bardzo angażuje się w życie klasowe, ostatnio sam wykonał gazetkę klasową i pomagał innym w przygotowaniu przedstawienia.*

Udziel konstruktywnej krytyki: *Ale zauważyłem też, że w ostatnim miesiącu często zachowuje się agresywnie w stosunku do kolegów z klasy.*

Zakończ pozytywnie: *Zależy mi na dobrym zachowaniu Jacka, tym bardziej, że w klasie jest akceptowany i lubiany. Dlatego liczę na pana pomoc i wsparcie.*

JAK MOTYWOWAĆ RODZICÓW DO WSPÓŁPRACY?

Techniki specjalne

Nazwa	Opis	Przykład
Odwołanie się do zasobów/ Pozytywnych doświadczeń	Przypisywanie rozmówcy cechy/zachowania, która jest cechą/zachowaniem pożądanym.	Zamiast powiedzieć, że są: <i>Niechętni do współpracy, ciągle im się coś nie podoba.</i> powiedz, że są: <i>Chętni do współpracy, ciekawi pomysłów ..., gotowi do pracy.</i>
Wyprzedzenie sprzeciwu	Wyprzedzenie kwestii, którą podejrzewamy, że powie rozmówca.	<i>Pewnie nie spodoba się wam to co powiem ...</i> <i>Zaraz mi powiecie, że ...</i> <i>Wiem, że to kolejna sprawa, o którą proszę ...</i> <i>Wiem, że macie Państwo mało czasu, ale proszę ...</i>
Zrzucanie odpowiedzialności	Ludzie nie negują i nie krytykują pomysłów, które sami stworzyli.	<i>Co zatem Państwo proponujecie?</i> <i>A jaki pani widzi sposób rozwiązania?</i> <i>Wiem, że macie Państwo ciekawe pomysły, powiedzcie proszę, jakie widzicie rozwiązanie tego problemu?</i>

JAK SOBIE RADZIĆ Z OPOREM

- Wykaż zrozumienie: *Tak, rozumiem, że ...*
- Poinformuj o swoich uczuciach: *Trudno jest mi wprowadzać nowe pomysły, gry spotykam się z waszą niechęcią ...*
- Dopytuj: *Co konkretnie nie podoba się wam w tym pomysle?*
- Zaneguj: *Czyli nie będziemy brać udziału ...*
- Odwlec w czasie: *Potrzebuję ... czasu, aby to przemyśleć.*

JAK PRZEKAZYWAĆ INFORMACJE TRUDNE?

Reakcja rodziców na informacje negatywne

- zaprzeczanie - „to nie moje dziecko”
- odrzucanie autorytetu wychowawcy - „co ona może wiedzieć o moim dziecku, sama nie ma dzieci”
- obwinianie innych: „to wina kolegów/szkoły/babci”
- wzbudzanie agresję wobec dziecka - „jak tylko przyjdę do domu, to „porozmawiam” sobie z nim”.

Jak przekazywać trudne informacje?

Podkreślanie mocnych stron dziecka:

- Np. *Iwonka jest bardzo koleżeńska, często pomaga innym w odrabianiu lekcji, chętnie pożycza przybory, staje w obronie słabszych.*

Poinformowanie o niepokojących sygnałach w zachowaniu dziecka:

- *Niepokoï mnie jednak, że ostatnio Iwonka nie odrabia zadań, często się też spóźnia na pierwszą lekcję ... Co może być tego przyczyną?*

Określenie oczekiwań:

- *Oczekuję, że do poniedziałku Iwonka uzupełni zadania z matematyki, przyniesie ćwiczenia z przyrody oraz będzie przychodzić punktualnie do szkoły. Proszę, aby Pani kontrolowała punktualne przychodzenie do szkoły ...*

„Równać szanse” – już w toku

Od 21 września 2009 roku we wszystkich szkołach podstawowych – 19 placówkach – z terenu Związku Gmin Zagłębia Miedziowego rozpoczęła się realizacja projektu „Równać szanse – poszerzenie oferty edukacyjnej szkół podstawowych na terenie Związku Gmin Zagłębia Miedziowego w Polkowicach”. Projekt finansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. To wyjątkowe przedsięwzięcie realizuje Związek Gmin Zagłębia Miedziowego w Polkowicach, który również pozyskał środki z EFS.

Głównym celem projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych między obszarami wiejskimi i wielkomiejskimi. Cele szczegółowe natomiast zakładają:

- ◆ wzmocnienie potencjału intelektualnego uczniów;
- ◆ realizację w szkole dodatkowych programów ukierunkowanych na naukę przedmiotów ścisłych, języków obcych oraz informatyki;
- ◆ wyrównanie różnic w zakresie podstawowych umiejętności wśród dzieci, które ze względu na czynniki ekonomiczne i społeczne nie funkcjonują prawidłowo w systemie oświaty;
- ◆ zwiększenie wiedzy dzieci i rodziców na temat prawidłowych relacji w rodzinie i społeczeństwie;
- ◆ wsparcie rodziców w wypełnianiu obowiązków związanych z zapewnieniem dziecku warunków umożliwiających przygotowanie do zajęć szkolnych.

Wymienione cele projektu zostaną osiągnięte dzięki realizacji w roku szkolnym 2009/2010 następujących działań:

- ♦ dodatkowe zajęcia dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych:
 - nauki matematyczno – przyrodnicze – ok. 1070 uczniów – średnio 6 godzin tygodniowo w jednej szkole;
 - ICT - ok. 1200 uczniów – średnio 7 godzin tygodniowo w jednej szkole;
 - język angielski – ok. 1300 uczniów – średnio 10 godzin tygodniowo w jednej szkole;
 - język niemiecki – ok. 400 uczniów – średnio 6 godzin tygodniowo w jednej szkole;
 - język francuski – ok. 30 uczniów – średnio 2 godziny tygodniowo w jednej szkole.
- ♦ Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze:
 - język polski (kl. IV-VI) – ok. 540 uczniów – średnio 6 godzin tygodniowo w jednej szkole;
 - matematyka (kl. IV-VI) – ok. 550 uczniów – średnio 6 godzin tygodniowo w jednej szkole;
 - kształcenie zintegrowane – ok. 400 uczniów – średnio 4 godziny tygodniowo w jednej szkole.
- ♦ Doradztwo i opieka psychologiczno – pedagogiczna:
 - zajęcia logopedyczne – ok. 420 uczniów – średnio 5 godzin tygodniowo w jednej szkole;
 - zajęcia socjoterapeutyczne – ok. 440 uczniów – 4 godziny tygodniowo w jednej szkole;
 - punkt konsultacyjny dla dzieci i rodziców – liczba uczniów – wg potrzeb – 2 godziny tygodniowo w każdej szkole.

W proces rekrutacji uczniów na w/w zajęcia zaangażowali się dyrektorzy szkół z gronem nauczycieli i pedagogów szkolnych, którzy najlepiej znają dzieci, ich zdolności, predyspozycje oraz problemy, z którymi się borykają. Warto zauważyć, że projekt wspierać może m.in. realizację w szkołach programów doskonalących, Programów Wspierania Uzdolnień, Programów Wychowawczych, profilaktycznych – służą temu zwłaszcza zajęcia socjoterapeutyczne.

Uczestnicy projektu otrzymają komplet materiałów szkoleniowych niezbędnych do efektywnego przeprowadzenia zaplanowanych zajęć. Będą to m.in. laptopy, drukarki, programy multimedialne, tablice interaktywne, atlasy przyrodnicze, mikroskopy, tablice demonstracyjne, zestawy do arterapii. Uczniowie biorący udział w zajęciach otrzymają z kolei zbiory zadań, ćwiczenia, karty pracy, gry dydaktyczne oraz materiały piśmiennicze.

Kwota dotacji przeznaczonej na realizację opisywanego projektu wynosi 2 647 857, 40 zł.

Monika Dźwigaj – koordynator projektu,
Dorota Szmidt



"Każde twierdzenie filozofa daje się zbić z taką samą łatwością,
z jaką można go dowieść, nie wykluczając powyższego twierdzenia."

Pitagoras (ok. 572 - 497 p.n.e)

WSPÓŁPRACA Z OPIEKUNEM

Klubu Miłośników Matematyki "PITAGORAS"

DR MIECZYSLAWEM TRĄDEM

Klub Miłośników Matematyków "Pitagoras" działa od 1974 roku. Terenem działalności Klubu jest obszar byłego województwa zielonogórskiego. Skupia on uczniów szkół podstawowych i gimnazjów (przed reformą uczniów szkół średnich) posiadających szczególne uzdolnienia matematyczne.

Uczniowie pracują w odrębnych zespołach. Każdy zgłoszony do pracy w Klubie zespół otrzymuje swoją nazwę a także, każdy zespół ma swojego opiekuna - nauczyciela matematyki danej szkoły, który kieruje pracą zespołu i sprawuje nad nimi opiekę.

KMM "Pitagoras" działa w szkołach podstawowych i gimnazjach w Zielonej Górze, Nowej Soli, Żarach, Żaganiu, Krośnie Odrzańskim, Szprotawie, Świebodzinie, Gozdniczy, Iłowie, Siecieborzycach, Sulechowie, Torzymiu i Gaworzycach.

Spotkania opiekunów odbywają się dwa razy w roku szkolnym we wrześniu i w czerwcu w Zielonej Górze. Na spotkaniu wrześniowym rozpoczynając działalność Klubu opiekun dr Mieczysław Trąd przedstawia cele i zadania jakie wytyczył na dany rok. Podaje termin Turnieju Mistrzów oraz Turniejów Zespołowych, informuje kiedy będą odbywały się zajęcia uczniów ze studentami matematyki UZ. Na spotkaniu czerwcowym odbywa się podsumowanie działalności Klubu.

Działalność klubu to doskonała forma szlifowania matematycznych talentów i sposób na nauczanie dzieci zdrowej rywalizacji, a przede wszystkim uczenie przez zabawę.

Dzięki temu realizujemy następujące cele:

wdrażanie do samokształcenia i samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji (seminarium);

umiejętność wypowiadania się na szerszym forum, konstruowania i wygłaszania referatów;

zdobycie poza programowych wiadomości i umiejętności matematycznych; przygotowanie uczniów do różnych konkursów matematycznych.

Raz w tygodniu odbywają się spotkania członków Klubu Młodych Matematyków "Pitagoras". Podczas tych zajęć uczniowie rozwiązują nietypowe zadania matematyczne, często wykraczające poza podstawę programową. Przygotowują samodzielnie wystąpienia w formie referatu oraz pokazu.

Jako jedną z form pracy sprzyjającej rozwojowi aktywności uczniów są "Turnieje Zespołowe". Jest to forma szlachetnej rywalizacji między zespołami Klubu na poziomie poszczególnych klas.

W ciągu roku rozgrywa się pięć turniejów, po pięć zadań w każdym turnieju. Tematy zadań są opracowane centralnie. Poprawność zredagowanych rozwiązań sprawdza założyciel klubu - dr Mieczysław Trąd. Zdobyte punkty są sumowane w konkursie międzyszkolnym.

W międzyczasie odbywają się **Turnieje Indywidualne**, w których wyłaniamy dwóch mistrzów naszego zespołu. Uczniowie ci na przełomie kwietnia i maja każdego roku walczą o miano mistrza KMM "Pitagoras" w Turnieju Mistrzów. Zwycięzca "Turnieju Mistrzów" otrzymuje medal Klubu Miłośników Matematyki "PITAGORAS". Za pierwsze trzy miejsca

przyznawane są nagrody i dyplomy. Potrojoną liczbę punktów najlepszego ucznia z danego zespołu, uzyskanych na "Turnieju Mistrzów", wlicza się do punktacji "Turnieju Zespołowego". Dzięki tej współpracy realizujemy założone cele, a także rozwijamy się jako nauczyciele matematyki. Współpracę tę będziemy kontynuować.

Działalność KMM Pitagoras w Szkole Podstawowej w Gaworzycach prowadzę od pięciu lat z następującymi rezultatami:

- ROK szkolny 2003/2004 – zespół klas piątych ABAKUS zdobył 12 miejsce na 23 zespoły
- ROK szkolny 2004/2005 – zespół klas piątych ASEMBLER zdobył 10 miejsce na 25 zespołów
- ROK szkolny 2005/2006 – zespół klas piątych ALGEBRA zdobył 7 miejsce na 20 zespołów
- ROK szkolny 2006/2007 – zespół klas szóstych ALGEBRA zdobył 7 miejsce na 21 zespołów
- ROK szkolny 2008/2009 – zespół klas piątych ASTEROIDA **zdołał I miejsce na 15 zespołów oraz uczennica Aleksandra Rzeszowska uzyskała I miejsce w Turnieju Mistrzów klas piątych w Zielonej Górze.**

Przedstawiam przykładowe zadania wraz ze szkicem rozwiązań.

Zadanie 1

Marek i Wojtek proponują następującą grę. Rozpoczynający grę podaje liczbę 7. Każdy następny ruch polega na podaniu liczby większej od poprzedniej, ale mniejszej od dwukrotności poprzedniej. Wygrywa ten, kto pierwszy poda liczbę 2009. Czy chciałbyś być graczem rozpoczynającym grę? Podaj strategię gwarantującą wygraną.

Szkic rozwiązania

Rozpoczynający grę ma szansę wygranej przy następującej strategii podawania liczb: 7, 15, 31, 62, 125, 251, 502, 1004.

Zadanie 2

Liczbę dodatnią **a** zwiększono o $\frac{3}{20}$ jej wartości. Otrzymałą liczbę zmniejszono o $\frac{3}{20}$ jej wartości.

Czy ta ostatnia liczba jest większa, czy mniejsza od **a**?

Szkic rozwiązania

Z warunków zadania mamy: $b = a + \frac{3}{20}a = \frac{23}{20}a$

$$c = b - \frac{3}{20}b = \frac{23}{20}a - \frac{3}{20} \cdot \frac{23}{20}a = \frac{23 \cdot 20 - 3 \cdot 23}{20 \cdot 20}a = \frac{23 \cdot 17}{20 \cdot 20}a < 1 \cdot a$$

Odpowiedź:

Liczba c jest mniejsza od a. Otrzymała liczba jest mniejsza od początkowej.

Zadanie 3

Mamy 3 pary kul jednakowej wielkości: dwie żółte, dwie białe i dwie czerwone. W jednej z par kule ważą: 49 g i 51g. W pozostałych parach kule ważą po 50 g. Za pomocą dwóch wagań na wadze szalkowej (bez odważników) należy znaleźć kulę ważącą 49 g.

Szkic rozwiązania

WARIANT A

I ważenie

Kładziemy na szalę np. jedną kulę białą i jedną żółtą. Jeśli jest równowaga, to kula ważąca 49 g jest wśród kul czerwonych.

II ważenie

Kładziemy na szali po jednej kuli czerwonej i lżejsza kula wazy 49 g.

WARIANT B

I ważenie

Jeśli w pierwszym ważeniu nie ma równowagi, np. biała kula okazała się lżejsza od żółtej, to albo biała waży 49 g albo żółta waży 51 g.

II ważenie

Porównujemy dwie kule żółte, jeśli jest równowaga, to ważą one po 50 g i kula biała ważona za pierwszym razem musi ważyć 49 g.

Zadanie 4

Rodzina złożona z ojca, matki, córki i syna ma razem 73 lata. Ojciec jest starszy od matki o 3 lata, a córka starsza od syna o 2 lata. Cztery lata temu cała rodzina miała razem 58 lat. Ile obecnie ma każdy członek rodziny?

Szkic rozwiązania

W sumie przez cztery lata czterem członkom rodziny mogło przybyć maksymalnie $4 \cdot 4 = 16$ lat. Stąd $73 - 16 = 57$, brak jednego roku tzn. cztery lata temu syna jeszcze nie było na świecie. Czyli syn ma teraz cztery lata, a córka 5 lat, co w sumie daje 8 lat. $73 - 8 = 65$, tyle lat mają w sumie rodzice. Z warunków zadania wiemy, że ojciec jest starszy od matki o 3 lata, stąd więc $65 - 3 = 62$, $62 : 2 = 31$.

Odpowiedź: Żona ma 31 lat, mąż 34 lata, syn 3 lata, córka 5 lat.

Zadanie 5

Na stole leży 40 kamyczków. Dwóch grających bierze na przemian kamyczki, nie więcej jak 10. Wygrywa ten, kto weźmie ostatni kamyczek. Jak powinien grać rozpoczynający, aby wygrać?

Szkic rozwiązania

Strategia wygrywająca, to 33, 22, 11. Pierwszy gracz powinien wziąć 7 kamieni i wtedy zostaną 33 kamienie. Niezależnie od tego ile kamieni weźmie drugi gracz, pierwszy z nich musi zapewnić pozostawienie 22 kamieni, a w następnym ruchu 11 z nich.

Anna Stefańska
nauczyciel matematyki i informatyki
w Szkole Podstawowej w Gaworzycach



W szkołach staramy się wspierać uzdolnienia uczniów, dbać o rozwój ich zainteresowań. Każdy zaangażowany w tę ideę nauczyciel marzy o możliwości pracy z uczniem, który szybko przyswaja wiedzę, a w efekcie otrzymuje nagrody na rozmaitych konkursach, olimpiadach czy turniejach. Mam prawdziwy zaszczyt przedstawić Jędrzeja Furmana, laureata wielu zmagani konkursowych, reprezentanta Gimnazjum nr 1 w Polkowicach, a jeszcze w minionym roku szkolnym – Szkoły Podstawowej nr 3 w Polkowicach.

Dorota Szmidt: Jędrzeju, dziękuję, że zgodziłeś się na rozmowę o Twoich imponujących osiągnięciach w wyniku udziału w różnych konkursach. Czy możesz je wymienić?

Jędrzej Furmann: Najważniejsze z nich to: zwycięstwo w konkursie z Dolny Ślązaczek, wyróżnienie w Bolesławieckim Konkursie Matematycznym i I miejsce w Powiatowym Konkursie Polonistycznym. Najwięcej wygranych zdobyłem w konkursach matematycznych.

D.Sz.: Twoi rodzice i nauczyciele musieli być bardzo dumni z Ciebie. A co Ty czułeś, zdobywając kolejne laury? Czy otrzymywanie nagród sprawiało Ci przyjemność?

J.F.: Czułem się zupełnie normalnie, tak jakby zdobywanie nagród było codziennością. Przyzwyczailem się do wygrywania konkursów, choć oczywiście było to bardzo przyjemne.

D.Sz.: Teraz opowiedz o swoich zainteresowaniach. Cemu szczególnie poświęcasz czas?

J.F.: Najwięcej czasu poświęcam na sport, a przede wszystkim na grę w tenisa. Od kilkunastu miesięcy chodzę do klubu tenisowego. Interesuję się także muzyką. Ze szkoły najbardziej lubię geografię i historię. Poza tym jestem ministrantem i chodzę na dwa koła: przedsiębiorczości i języka niemieckiego.

D.Sz.: A co lubisz robić dla zabawy i rozrywki?

J.F.: Przede wszystkim właśnie sport, ale także lubię grać na komputerze i rozwiązywać łamigłówki. Niestety, nie mam zbyt wiele czasu na rozrywkę.

D.Sz.: Jak się czujesz w swojej nowej szkole? Co zwłaszcza Ci się w niej podoba?

J.F.: Szkoła naprawdę podoba mi się. Oferuje wiele kół zainteresowań, co jakiś czas organizuje obozy naukowe (na jednym z nich byłem na początku listopada). Poza tym jest bardzo nowoczesna i ładna, a w prawie każdej sali jest tablica interaktywna. Nauczyciele są mili, pomagają nam i umieją dobrze wytłumaczyć temat lekcji.

D.Sz.: Na których lekcjach jesteś szczególnie aktywny? Jakie zadania czy ćwiczenia sprawiają, że dajesz z siebie wszystko?

J.F.: Najbardziej staram się na biologii, ponieważ z tego przedmiotu nie jestem dobry, na lekcjach języka niemieckiego i chemii, bo lubię te dziedziny i chcę mieć z nich lepsze oceny. Maksimum możliwości daję z siebie przy zadaniach z historii, bo są one ciekawe, często trzeba tam rozwinąć wypowiedź, poszperać w literaturze. Lubię także zadania polegające na formułowaniu krótkiej notatki z języka polskiego, na nich najbardziej mam okazję się wykazać.

D.Sz.: Jeżeli miałbyś w przyszłości taką możliwość, żeby coś zrobić dla świata i ludzi, co by to mogło być?

J.F.: Trudne pytanie... myślę, że starałbym się doprowadzić do pokojowego zakończenia wojen, tak aby na świecie panował pokój i żeby nikt nie cierpiał. Chętnie działałbym też w akcjach charytatywnych, mających na celu pomoc ubogim i chorym.

D.Sz.: Bardzo Ci dziękuję za miłą rozmowę.

Warto również dowiedzieć się, co odczuwają rodzice tak zdolnego dziecka. Pani Halina Furmann zgodziła się uchylić rąbka tajemnicy...

Dorota Szmidt: Jak Pani się czuła, gdy Jędrzej przynosił do domu kolejne dyplomy i nagrody?

Halina Furmann: Dominujące uczucia to radość i duma, czasem też szczególne wzruszenie.

D.Sz.: Od kiedy Państwo zauważyli szczególne uzdolnienia Jędrzeja?

H.F.: Jędrzek bardzo wcześnie nauczył się czytać – sam! Miał nieco ponad trzy i pół roku; znał wszystkie litery, bo ciągle pytał, pokazując w książce lub w gazecie – „Co to?”. Któregoś dnia otworzył nową książeczkę (prezent od babci) i zaczął głośno, płynnie czytać. Słuchał dużo muzyki i to bardzo różnorodnej – od piosenek Misia i Margolci po utwory Antoniny Krzysztos. Szybko nauczył się liczyć, świetnie orientował się w czasie i przestrzeni (zegar, mapa, nazwy ulic, miejscowości, krajów).

D.Sz.: Jak wspierała Pani syna w jego pracy nad przygotowaniem się do udziału w konkursach?

H.F.: Namawiając do przygotowywania się, wypytując, co już zrobił. Zdarzało się, że Jędrzej wędrował z zadaniami matematycznymi do taty. Syn w wielu konkursach brał jednak udział „z marszu”. Najbardziej czuwaliśmy z mężem nad przygotowaniem się Jędrzeja do kolejnych etapów „zDolnego Ślaczka”.

D.Sz.: Pracuje Pani również zawodowo z dziećmi. Co mogłaby Pani poradzić rodzicom i nauczycielom zdolnych uczniów?

H.F.: Uważnie obserwować zainteresowania, potrzeby i postępy dziecka. Towarzyszyć dziecku, podążać za nim, ale mieć także świadomość sfery jego najbliższego rozwoju. Trzeba akceptować i doceniać całego człowieka – zarówno jego uzdolnienia jak i ograniczenia.

D.Sz.: Jakie marzenie ma mama Jędrzeja - gimnazjalisty?

H.F.: Zwyczajne, żeby czuł się w swojej szkole tak dobrze jak teraz aż do jej ukończenia. Chciałabym, by kolejne wybory życiowe Jędrka okazały się równie pomyślne. Najważniejsze, żeby Jędrzej był zdrowy i szczęśliwy.

D.Sz.: Serdecznie dziękuję za rozmowę.

Z Jędrzem Furmann i Panią Haliną Furmann rozmawiała
Dorota Szmidt

MAM POMYSŁ

Dyskalkulia w matematyce

Dyskalkulia jest terminem stosunkowo nowym. Występuje np. w języku angielskim – dyscalculia. Składa się z morfemów: „dys-” (z greckiego ‘dys-’= ‘nie’, ‘złe’) oraz „kalkulia” (z łacińskiego ‘calculo’= ‘liczyć’). Tak więc dyskalkulia to dosłownie „złe-liczenie” lub „nie-liczenie”.

Jakie są objawy dyskalkulii? Oto one:

- trudności z czytaniem i rozumieniem,
- trudności z pisaniami,
- problemy z rozumieniem pojęć i symboli,
- problemy z sekwencjonowaniem liczb i podstawowymi własnościami matematycznymi,
- problemy ze złożonym myśleniem.

Dyskalkulia nie jest tylko problemem szkolnym. Osoba, która nie wypracowała własnych metod funkcjonowania w przestrzeni matematycznej może być narażona na liczne upokorzenia. Osoba dotknięta dyskalkulią może mieć trudności:

- z zapamiętywaniem liczb, np. daty imienin, wieku, itp.
- z odczytywaniem numerów autobusów
- z odczytywaniem godziny, ręcznym ustawianiem wideo, orientacją w kalendarzu
- z przygotowaniem posiłków (np. według przepisu – ważeniem i odmierzaniem składników)
- z posługiwaniem się pieniędzmi, kartą kredytową, itp.

Przed nauczycielami stoi więc ogromna odpowiedzialność za ucznia z dyskalkulią. Rodzi się automatycznie pytanie jak pomóc takiemu uczniowi? Na pewno nie jest właściwym niezauważaniem problemu i promowanie ucznia mimo, że nie osiągnął on wymaganego poziomu wiedzy i umiejętności. Takie postępowanie tylko spotęguje problem a nie rozwiąże. Planując pomoc, należy określić m.in. w jakich obszarach wiedzy uczeń ma trudności, jakie są jego mocne i słabe strony, jaka jest jego samoocena itp. Następnie należy zwrócić uwagę na jej intensywność, ale przede wszystkim na jakość. Zauważenie takiego ucznia w klasie, indywidualne podejście nauczyciela do ucznia może być korzystniejsze niż praca z całą grupą. Wydaje się, że w przypadku uczniów dyskalkulicznych nieodzownym elementem pomocy są zajęcia indywidualne prowadzone przez odpowiednio przygotowanego nauczyciela lub pedagoga. Dalej współpraca z rodzicami w istotny sposób może również przyspieszyć pokonanie trudności w uczeniu się matematyki

. Nauczyciel oprócz indywidualnego programu nauczania powinien przyjąć ogólne zasady postępowania, które będą wspierać i zachęcać uczniów do nauki. Ważne jest aby uczniowi przedstawić kilka metod, aby mógł zrozumieć treść (jedna z nich może do niego trafić)

Zasady na sprawdzianach :

- przygotuj tekst tak aby mógł być łatwo odczytany (rodzaj - np. czcionka „Arial” , wielkość i kolor)
- pozwól uczniom korzystać z dużej liczby kartek w kratkę,
- pozwól używać kolorowych flamastrów
- nie oskarżaj pochopnie ucznia o ściąganie
- przeanalizuj błędy popełnione przez ucznia, zawsze staraj się odkryć jego sposób rozumowania

W szkole uczeń ma problemy m.in. z wielkością liczby, z liczbą parzystą i nieparzystą tabliczką mnożenia, z działaniami pisemnymi itp.

Oto kilka przykładów działań wykonanych przez uczniów z dyskalkulią:

$\begin{array}{r} \boxed{8} \ 3 \ 5 \\ + \ 4 \ 5 \ 6 \\ \hline 1 \ \boxed{2} \ 0 \ 0 \\ \\ 8 \ 0 \\ \hline 1 \ 1 \\ \hline 1 \ 2 \ 9 \ 1 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8 \ 1 \\ - \ 3 \ 6 \\ \hline \end{array}$ <i>od 6 zabieram 1 = 5</i> <i>od 8 zabieram 3 = 5 (to jest 50)</i> <i>od 50 zabieram 5 = 45</i> wynik 45	$\begin{array}{r} 7 \ 2 \ 7 \\ - \ 3 \ 5 \ 8 \\ \hline \end{array}$ <i>od 8 zabieram 7 = 1</i> <i>od 5 zabieram 2 = 3 (to jest 30)</i> <i>od 7 zabieram 3 = 4 (to jest 400)</i> <i>od 400 zabieram 30 = 370</i> <i>od 370 zabieram 1 = 369</i> wynik 369
---	---	--

Materiały pochodzą z warsztatów „Matematyka łatwa czy trudna”

mgr Bożena Wiszniewska

CO WIEMY O KOMPETERZE?

Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej wprowadza zajęcia komputerowe w klasach I szkoły podstawowej i określa umiejętności jakie powinien osiągnąć w toku tych zajęć:

uczeń kończący klasę I:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program korzystając z myszy i klawiatury
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

Przedstawiam propozycję scenariusza zajęć komputerowych do wykorzystania w klasie pierwszej szkoły podstawowej.

Temat zajęć: **Co wiemy o komputerze?**

Cele ogólne:

- poznawanie słownictwa dotyczącego komputera
- wdrażanie do pracy w grupie
- kształcenie umiejętności pracy indywidualnej

Cele operacyjne:

- uczeń samodzielnie włącza komputer
- wie, jak korzystać z komputera, aby nie stwarza zagrożenia dla własnego zdrowia
- zna pojęcia takie jak: monitor, klawiatura, drukarka, myszka.

Metody pracy: działania praktyczne, pogadanka

Formy pracy: indywidualna, grupowa

Środki dydaktyczne: karty pracy, program edukacyjny „Porusz umysł”

Czas pracy: 30 – 40 minut

Przebieg zajęć:

1. Nauczyciel wprowadzając do tematu zajęć przedstawia krótko historię powstania komputera (pamiętając, że słuchaczami są uczniowie klasy I.) np.

Dążenie człowieka do ułatwienia sobie obliczeń doprowadziło do zbudowania liczydeł. Ludzie nadal marzyli, o tym aby ktoś, lub coś wyręczyło ich z dokonywania trudnych operacji myślowych. Wiele było pomysłów, wiele skonstruowano urządzeń, które powoli spełniały ludzkie marzenia. Miały one różne nazwy takie jak: arytmometry, sumatory i inne. Pierwszym komputerem to znaczy maszyną zdolną do różnych operacji myślowych według zadanego programu było urządzenie nazwane MARK 1 . zbudował go Amerykanin Howard H. Aiken. Od tego czasu trwa ogromny postęp w konstruowaniu komputerów. Pierwszy polski komputer XYZ został zbudowany w 1958r. W Zakładzie Aparatów Matematycznych Polskiej Akademii Nauk.

2. Rozmowa kierowana pytaniami nauczyciela:

- do czego służy komputer?
- jak nazywają się poszczególne elementy zestawu komputerowego?
- w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się każdy z tych elementów (na podstawie doświadczeń dzieci)?

3. Podpisywanie kolejnych części zestawu komputerowego – karta pracy nr 1.
4. Kinezyjologiczna zabawa ruchowa z wykorzystaniem programu komputerowego „Porusz umysł”- ćwiczenia naprzemienne przy muzyce.
5. Pogadanka na temat wykorzystania przez dzieci gier komputerowych i niebezpieczeństw płynących z zabawy przy komputerze.
6. Wspólne ułożenie zasad korzystania z komputera – praca w 4 zespołach wspomagana przez nauczyciela – każdy zespół otrzymuje polecenie ułożenia 1 zdania z rozsypanki wyrazowej – karta pracy nr 2.
7. Włączenie komputerów – ćwiczenie kierowane poleceniami nauczyciela- uruchomienie przez uczniów programu „Porusz umysł”
8. Wykonanie jednego z kinezyjologicznych ćwiczeń wzrokowo- słuchowych np. „kulki”.
9. Podsumowanie zajęć – karta pracy nr 3.
10. Ocena aktywności uczniów podczas zajęć.
11. Zadanie domowe: nauczyciel poleca uczniom narysować poszczególne elementy zestawu komputerowego zgodnie z ułożonym podpisem na karcie pracy nr 1.

W przypadku, gdy nauczyciel nie dysponuje prezentowanym tutaj programem komputerowym można zaproponować uczniom zabawę z innym programem tak, aby ukazać jego walory edukacyjne i wskazać właściwe wykorzystanie programów komputerowych do nauki przez zabawę.

KARTA PRACY NR 1.

Rozszyfruj nazwy elementów zestawu komputerowego, wpisz je w wyznaczonych prostokątach:

KASZMY	ROTMONI
RAKLATUWIA	KADRU KAR

KARTA PRACY NR 2.

1. wróćę Gdy szkoły to domowe. odrobię zadanie ze
2. komputerowe. Potem gry grać mogę w
3. z komputerem Zabawa 1 godzinę. Potrwa
4. powietrzu. być Aby zdrowym spędzam na świeżym czas

KARTA PRACY NR 3.

Zakoloruj na zielono - zalety komputera, a na czerwono – jego wady.

Bolą mnie oczy	Boli mnie głowa
Mogę rysować	Pomaga w nauce
Nie mam czasu , aby wyjść na świeże powietrze	Mało czasu spędzam z rodzicami
Mogę grać w różne gry	Niektóre gry sprawiają, że się denerwuję

Opracowała
Beata Mazurek

MÓJ UCZEŃ PRACUJE INACZEJ - SPOSOBY PRACY Z DZIEĆMI Z DYSLEKSJĄ

W pracy z dzieckiem dyslektycznym najbardziej skuteczne jest uczenie polisensoryczne: jednocześnie zaangażowanie wielu zmysłów: słuchu, wzroku i kinestezji. Maksymalnie wykorzystać należy te zmysły, które funkcjonują prawidłowo z jednoczesnym ćwiczeniem tych słabszych.

Dzieci dyslektyczne nie powinny:

- czytać głośno w obecności całej klasy, ponieważ potęguje to napięcie emocjonalne, w wyniku czego dzieci te czytają gorzej. Mogą czytać głośno wówczas, gdy opanowały zadany tekst w domu lub w czasie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,
- czytać zbyt długich czytanek - należy wyznaczyć pewną część do czytania głośnego w celu doskonalenia techniki czytania,
- pisać dyktand (nauczyciel winien zastąpić je, szczególnie w początkowym okresie nauki, pisanem z pamięci),

Z kolei nauczyciel nie powinien:

- stosować rywalizacji i stawiać za wzór zdolniejsze dzieci, którym dziecko dyslektyczne nie jest w stanie dorównać,
- omawiać błędów w obecności całej klasy.

W pracy z dzieckiem dyslektycznym należy:

- stosować na przemian czytanie głośne i czytanie ciche utworów ze sprawdzaniem zrozumienia tekstu,
- utrzymywać i powtarzać wiadomości przy każdej nadarzającej się okazji w ciągu dnia,
- polecać pisanie ołówkiem w większej liniaturze, szczególnie w początkowym okresie nauki szkolnej,
- przy ocenie prac pisemnych z języka polskiego nie brać pod uwagę błędów dyslektycznych, które mogą znacznie ją obniżyć (oceniać treść) Na ogólną ocenę z języka polskiego powinny mieć wpływ wszystkie osiągnięcia w tym przedmiocie. Należy usuwać wyrazy niepoprawnie napisane tak, by uczeń nie przyswajał sobie w pamięci wzrokowej ich wadliwego obrazu graficznego poprzez: całkowite zamazanie wyrazów z błędem i napisanie ich u góry w sposób poprawny, naklejanie pasków poprawnie napisanych wyrazów w miejsce wyrazów z błędem, zaznaczanie na marginesie liczby słów błędnie napisanych; dzieci same je znajdują poprzez porównanie z tekstem poprawnie napisanym.

Pomoc dzieciom dyslektycznym to:

- stosowanie wielu ćwiczeń grafomotorycznych doskonalących technikę pisania (przepisywanie rodu awersję do pisania),
- częste sprawdzanie zeszytów i poprawności zapisów prac domowych, by wyeliminować zniekształcenia informacji,
- prowadzenie słownika wyrazów trudnych,
- czuwanie nad uaktywnianiem dzieci w czasie lekcji i dodatkowych zajęć poprzez stosowanie atrakcyjnych pomocy dydaktycznych i przerw relaksacyjnych,
- częste sprawdzanie wiadomości ustnych,
- dostosowanie wymagań do praktycznych możliwości dziecka, mając na uwadze poziom trudności ucznia,
- stosowanie słowników ortograficznych podczas klasówek i wypracowań,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień - zachęt, pochwał,
- organizowanie sytuacji zapewniających przeżycie sukcesu w celu uzyskania wiary we własne siły,
- otoczenie opieką i wsparciem ze strony klasy, z jednoczesnym powierzaniem ról możliwych do spełnienia,
- uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- ćwiczenie odporności psychicznej,
- uczenie właściwych zachowań w sytuacjach napięć agresywnych jako reakcji obronnych na niepowodzenia,
- stosowanie indywidualnych wymagań w zakresie podawania nowego materiału i odpowiednich informacji,
- stała współpraca i wymiana informacji między szkołą a domem.

Przykładowe zadania korekcyjno - kompensacyjne

By pomóc dzieciom dyslektycznym w zautomatyzowaniu umiejętności czytania, należy stosować następujące formy ćwiczeń:

- Czytanie całościowe sylab i wyrazów.
- Czytanie wyrazów, zdań i tekstów sylabami.
- Czytanie sylab i wyrazów w krótkich pozycjach.
- Czytanie naprzemienne sylab, wyrazów i zdań.
- Czytanie selektywne głośne i ciche.
- Czytanie z przesłonką (w okienku).
- Czytanie chóralne.
- Ćwiczenia w rozumieniu treści (J. Czajkowska, K. Herda, 1989 r.).

W nauce poprawnego pisania pod względem graficznym wskazane jest stosowanie następujących ćwiczeń:

- Kreślenie ręką dużych liter w powietrzu.
- Pisanie dużych liter na tablicy - wodzenie po wzorze.
- Pisanie (malowanie) liter na arkuszach papieru, różnej wielkości.
- Pisanie liter za pomocą szablonów.
- Kalkowanie (kalką techniczną), obwodzenie po wzorze.

Samodzielne pisanie liter.

Przy opracowaniu graficznym liter należy zwrócić uwagę na ich charakterystyczne elementy, sposób pisania z zaznaczeniem miejsca rozpoczęcia i rozmieszczenia w liniaturze zeszytu. Trzeba dążyć do tego, by dzieci nauczyły się pisać wyrazy łącznie, czytelnie i we właściwym tempie. Podstawowe formy ćwiczeń poprawnego pisania to:

- przepisywanie,
- pisanie z pamięci,
- pisanie ze słuchu.

Należy pamiętać, iż ćwiczenia w czytaniu winno się łączyć z ćwiczeniami w pisaniu.

Ponadto należy zwracać uwagę na:

- kierunek pisania od strony lewej do prawej i sposób pisania liter z zastosowaniem wzorców,
- omówienie pisowni wyrazów "trudnych", by nie utrwały się w pamięci wzrokowej nieprawidłowe obrazy graficzne wyrazów,
- prawidłową postawę ciała i sposób trzymania przyborów, czas trwania ćwiczeń w pisaniu dostosowaniem do możliwości percepcyjnych dziecka, koncentracji uwagi i odporności psychicznej.

Przykłady ćwiczeń w czytaniu i pisaniu

Książka mówiona

"Książki mówione" to taśmy magnetofonowe z nagraniami lektur szkolnych, które służą dzieciom w przyspieszeniu procesu czytania lektur. Można je wypożyczać w bibliotekach dla osób niepełnosprawnych (niewidomych), bibliotekach pedagogicznych, w dużych bibliotekach publicznych. Rodzice prezentują początek "książki mówionej" i dziecko kontynuuje czytanie reszty rozdziału z użyciem kasety magnetofonowej. Zadaniem dziecka jest:

- słuchanie tekstu (z taśmy) z jednoczesnym śledzeniem go w książce (czytaniem) (2 str.)
- słuchanie tekstu - bez czytania (kilka stron) powtórka: (pkt 5-6)
- streszczenie przeczytanego tekstu (ustne lub pisemne - w formie planu czy wypracowania) lub dyskusja nad tekstem.

podsumowanie przeczytanego i wysłuchanego rozdziału - streszczenie i dyskusja.

„Czytanie na raty”

Uczeń młodszy

1. Dziecko czyta na głos - zależnie od możliwości: od jednej lub kilku linijek tekstu do 1/2 strony.
2. Dziecko czyta razem z Dorosłym na głos ("chórem", dorosły nieco ciszej) - dwa razy więcej, np. od dwóch linijek do 1 strony.
3. Dorosły - matka czyta dziecku na głos - trzy razy więcej, np. od trzech linijek do 3 stron,
4. Dziecko czyta samo po cichu - cztery razy więcej, np. od 4 linijek do 4 stron; powtórka całego cyklu (pkt 1-4)
5. Streszczenie przeczytanego tekstu (ustne - opowiadanie lub pisemne - w formie planu czy wypracowania) lub dyskusja nad tekstem.

Uczeń starszy

1. Dziecko czyta na głos - zależnie od możliwości: od ok. 1/2 - 1 strony.
2. Dorosły - czyta dziecku na głos - trzy razy więcej, ok. 3 stron; dobrze, jeżeli dziecko w tym czasie śledzi tekst wzrokiem.
3. Dziecko czyta samo po cichu - cztery razy więcej: ok. 4 stron; powtórka całego cyklu (pkt 1-3).
4. Streszczenie przeczytanego tekstu (ustne - opowiadanie lub pisemne - w formie planu czy wypracowania) lub dyskusja nad tekstem.
5. Podsumowanie przeczytanego rozdziału - streszczenie rozdziału i dyskusja nad wybranymi problemami.

Dyktando w 10 punktach - z komentarzem ortograficznym

Punkt 1. Umowa

Umów się z dzieckiem, że codziennie będziecie robić dyktando obejmujące zawsze tylko 3 zdania. Wymyślcie wspólnie nagrodę po każdym tygodniu pracy.

Punkt 2. Wybór tekstu

Zaznacz w książce dziecka 3 zdania i przeczytaj na głos pierwsze zdanie.

Punkt 3. Komentarz ortograficzny

Dziecko powtarza zdanie i omawia pisownię każdego wyrazu (podaje zasady pisowni, poszukuje uzasadnienia pisowni).

Punkt 4. Zapisywanie

Dziecko zapisuje zdanie (podobnie postępuje z następnymi zdaniami).

Punkt 5. Kontrola 1 – dziecko

Dziecko samodzielnie sprawdza cały napisany tekst.

Punkt 6. Kontrola 2 – dorosły

Dorosły sprawdza tekst. Jeżeli znajdzie błędy, podaje ich liczbę.

Punkt 7. Kontrola 3 – dziecko

Dziecko ponownie sprawdza tekst z pomocą słownika ortograficznego.

Punkt 8. Kontrola 4 – dorosły

Dorosły sprawdza poprawiony tekst. Jeżeli nadal są błędy, wskazuje tekst -wzór, z którego dyktował zdania.

Punkt 9. Kontrola 5 – dziecko

Dziecko porównuje napisany tekst ze wzorem i ostatecznie poprawia błędy.

Punkt 10. Poprawa

Dziecko opracowuje błędnie napisane wyrazy (np. podaje zasady pisowni, wyrazy pokrewne, odmienia wyraz przez przypadki, wymienia na inne formy).

Uwagi: Podstawowym założeniem stosowania techniki "dyktando z komentarzem ortograficznym" jest przeświadczenie o możliwości utrwalenia zasad pisowni i wytworzenia pełnej świadomości ortograficznej przez przekształcenie się nawyku "głośnego myślenia" - omawiania zasad pisowni (pkt. 3) - w nawyk "cichego" przypominania ich sobie podczas pisania. Kolejnym zadaniem ćwiczenia jest wytworzenie nawyku dokładnego sprawdzania i poprawiania każdej pracy pisemnej po napisaniu. Dziecko ma prawo do popełnienia błędu, ale nie ma prawa pozostawić go bez poprawienia. Warunkiem uzyskania tych efektów jest wykonywanie omawianego ćwiczenia krótko lecz systematycznie oraz zawarcie umowy z dzieckiem co do czasu pracy (codziennie), liczby dyktowanych zdań (zawsze tej samej) oraz nagrody (po każdym tygodniu ćwiczeń). W ten sposób dziecko nie będzie usiłowało, w tej sprawie, stale z nami negocjować. "Dyktando w 10 -punktach": utrwała znajomość zasad pisowni, wytwarza nawyk stałego przywoływania zasad ortograficznych podczas pisania, wytwarza nawyk stałego sprawdzania napisanego tekstu, a tym samym dziecko ma poczucie odpowiedzialności za napisany tekst.

Tygodniowe ćwiczenia poprawnej pisowni - samodzielna praca starszych uczniów

I. Przygotowanie

Załącz zeszyt do ćwiczeń ortograficznych. Powtórz i utwórz zasady pisowni. Na końcu zeszytu załącz "Słowniczek trudnych wyrazów".

II. Pisanie z pamięci - co dzień

Przeczytaj uważnie wybrany przez siebie, lub wskazany przez nauczyciela fragment tekstu (ok. 4-5 zdań niezbyt długich, po ok. 5 wyrazów w zdaniu). Przeczytaj pierwsze zdanie, zapamiętując tekst i pisownię wyrazów. Uzasadnij pisownię trudnych wyrazów. Powiedz tekst z pamięci. Przeczytaj powtórnie zdanie sprawdzając, czy dobrze zapamiętałeś. Napisz tekst z pamięci. Sprawdź zapis i nanieś poprawki. Porównaj zapis ze zdaniem wzorcowym i nanieś poprawki. Zakryj zdanie wzorcowe i napisane. Napisz powtórnie to samo zdanie. Sprawdź zapis.

III. Poprawa błędów

Wypisz wyrazy, w których popełniłeś błędy i uzasadnij poprawną pisownię. Wyrazy te zastosuj w krzyżówce. Ułóż z nimi zdania. Utwórz rodzinę wyrazów pokrewnych. Wykonaj ćwiczenie utrwalające pisownię. Wpisz je do "Słowniczka trudnych wyrazów" (na końcu zeszytu).

IV. Sprawdzian - co tydzień

Pracuj codziennie, zapisując datę przy wykonanych ćwiczeniach. Po tygodniu ćwiczeń poproś kogoś, aby podyktował ci zdania, które codziennie pisałeś. Sprawdź, o ile błędów mniej zrobiłeś niż poprzednio i popraw je (wg wzoru). Po każdym tygodniu ćwiczeń pokaż zeszyt nauczycielowi. **Powodzenia!**

Opracowała: Renata Czapczyńska

Dzieci będą pamiętać cię nie dzięki rzeczom materialnym, które im zapewniłeś, ale dzięki uczuciom, którymi je obdarzyłeś
Richard L. Evans

„SZKOŁA – DOM”

Współpraca dwóch najważniejszych środowisk wychowawczych- domu i szkoły- jest konieczna i nieunikniona. Wychowanie dzieci i młodzieży będzie tym skuteczniejsze, im ta współpraca będzie rzeczywista, systematyczna, stała i konstruktywna.

Prawidłowa współpraca rozwija się podczas różnorodnych spotkań nauczyciela z rodzicami. Celem tych spotkań jest wzajemne, szczegółowe poinformowanie o zachowaniu, postępach i trudnościach ucznia w szkole, jego sytuacji w domu, wspólne poszukiwanie sposobów rozwiązywania problemów oraz doradztwo pedagogiczne.

Z reguły najgorzej układa się współpraca z rodzicami dzieci, które mają trudności w uczeniu się lub sprawiają trudności wychowawcze. Rodzice tych dzieci:

- obawiają się, że nie zostaną w szkole wysłuchani,
- nie chcą wysłuchiwać ustawicznych skarg na swoje dziecko,
- nie darzą szkoły sympatią, gdyż „tkwi” w nich złe wspomnienie własnej szkoły,
- generalizują swoją negatywną opinię o nauczycielach w oparciu o własne nieprzyjemne wspomnienia szkolne.

Natomiast nauczyciele często:

- uznają rodziców jako grupę im zagrażającą,
- często mają odczucie, że są niedoceniani, a nawet lekceważeni przez rodziców,
- nie wierzą w skuteczność działań wychowawczych wobec ucznia, zwłaszcza takiego, który pochodzi z rodziny patologicznej,
- nie posiadają umiejętności pracy z dorosłymi,
- przeżywają własne problemy (brak czasu, brak satysfakcji finansowej, zmęczenie, stres),
- stoją na stanowisku, że ich zadaniem jest edukować dzieci, a nie rodziców.

Każdy nauczyciel powinien doskonalić swoje relacje z rodzicami. Zdarza się, że brak pozytywnych relacji ze strony rodziców wynika z błędów w prowadzeniu rozmowy. Mieczysław Łobocki w książce pt. „Współdziałanie nauczycieli i rodziców w procesie wychowania” za W. Weberem podaje zestaw typowych błędów popełnianych przez nauczyciela:

- **dyrygowanie** tzn. udzielanie rad i wskazówek w formie pouczeń, wydawanie upomnień, sugerowanie gotowych rozwiązań; popełniają go najczęściej nauczyciele ze skłonnością do dominacji, którzy wolą mówić niż słuchać;
- **debatowanie**, czyli toczenie sporów i trwanie z uporem przy własnym stanowisku; nauczyciel niechętnie dopuszcza do głosu rodziców, którzy mają odwagę nie przyznawać mu racji,
- **dogmatyzowanie**, tj. powoływanie się na autorytet lub własne doświadczenie i wiedzę;
- **diagnozowanie**, czyli stawianie rozpoznania, które zaskakuje rozmówcę, powodując równocześnie utratę przez niego poczucia własnej wartości;
- **interpretowanie**, tj. samowolne i subiektywne komentowanie wypowiedzi rozmówcy; błąd popełniają nauczyciele, którzy wykraczają poza własne kompetencje i mają skłonności do popisywania się swoją wiedzą i doświadczeniem;
- **generalizowanie**, czyli ocenianie jednostki według pewnego schematu i tendencja do nadmiernego uogólniania swych wypowiedzi, wyolbrzymianie bądź lekceważenie problemu;
- **bagatelizowanie**, czyli lekceważenie rozmówcy oraz problemów nurtujących go; nauczyciel popełniający taki błąd nie liczy się ze zdaniem rodziców;
- **moralizowanie**, tj. pouczanie, upominanie, ocenianie rozmówcy;
- **monologizowanie**, czyli niedopuszczanie do głosu partnera rozmowy;
- **emigrowanie**, tj. wyłączenie się z rozmowy, brak zainteresowania rozmówcą; charakteryzuje nauczycieli zaabsorbowanych własnym problemem;
- **racjonalizowanie**, czyli ustosunkowywanie się do wypowiedzi rozmówcy wyłącznie pod kątem ich zgodności z zasadami poprawnego myślenia, przy jednoczesnym niedostrzeganiu lub niedocenianiu jego emocji i dążeń;
- **poddawanie się projekcji**, tj. przenoszenie własnych doświadczeń, myśli i uczuć na partnera rozmowy, polega na nieliczeniu się z obiektywnym stanem rzeczy;
- **identyfikowanie**, czyli utożsamianie się z rozmówcą, tracenie niezbędnego wobec niego dystansu i samokontroli;
- **fiksacja**, tzn. branie na siebie określonej roli, np. wszytkowiedzącego ojca, czy pocieszającej matki;

- **abstrahowanie**, czyli ogólne, mało konkretne wyrażanie się i używanie w swych wypowiedziach przeważnie języka naukowego, niedostosowanie wypowiedzi nauczyciela do możliwości ich rozumienia przez rodziców;
- **egzaminowanie**, czyli stawianie rozmówcy zbyt wielu pytań, takie zachowanie nauczyciela przypomina raczej przesłuchanie niż rozmowę;
- **eksternalizowanie**, tj. omijanie wiodącego problemu rozmowy i poruszanie zagadnień nieistotnych; nauczyciel omawia sprawy marginalne i nieważne z punktu widzenia omawianego problemu;
- **działanie na przekór**, czyli przerywanie wątku rozmowy i kierowanie jej- wbrew woli rozmówcy- na zupełnie inny temat; taki błąd występuje rzadko, ponieważ nauczyciele na ogół dążą do tego, aby pomóc rodzicom;

Poznanie przez nauczycieli istoty w.w. błędów i ich unikanie, wiedza psychologiczna i pedagogiczna, ogólna kultura, umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, wyrozumiałość i życzliwość w stosunku do rodziców umożliwiają konstruowanie właściwych, pozytywnych relacji, których celem będzie zawsze dobro dziecka.

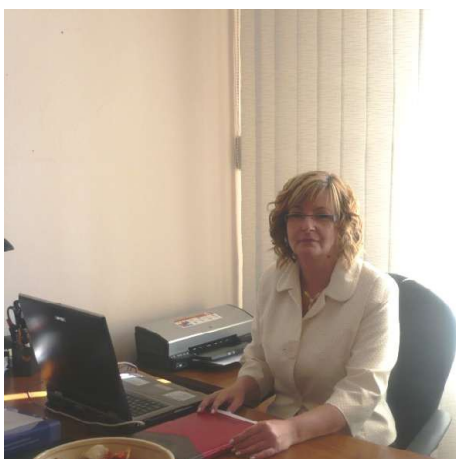
Nauczyciel powinien umieć współpracować z rodzicami przejawiającymi różne postawy (np. rodzic roszczeniowy, rodzic- ekspert, rodzic – nieobecny, rodzic – hodowca, czy rodzic – aktywista). Pozytywne relacje na poziomie nauczyciel- rodzic należy kształtować podczas różnych form współpracy, zarówno zbiorowych, jak i indywidualnych. Ważną rolę odgrywają w tym zakresie indywidualne spotkania z rodzicami w ramach konsultacji wychowawczych i „dni otwartych”. Niezmiennie istotne jest, aby takie rozmowy z rodzicami poszczególnych uczniów odbywały się w wydzielonym pomieszczeniu (niedopuszczalne są spotkania przypadkowe podczas przerw lekcyjnych na korytarzu) w godzinach dogodnych dla rodziców. Konieczne jest eliminowanie pośpiechu, aby nie sprawiać wrażenia, że rodzic przeszkadza nauczycielowi w pracy. Rodzice muszą mieć pewność, że treść rozmów zostanie w tajemnicy. Oprócz spotkań indywidualnych konieczne są „ogólnoklasowe” zebrania rodziców. Do każdego spotkania nauczyciel musi się rzetelnie przygotować- opracować plan. Podczas zebrań należy posługiwać się językiem dostosowanym do poziomu odbiorcy. Nie należy prowadzić wykładów, wyrażać swojego oburzenia zachowaniem wymienionych z nazwisk uczniów. Podczas takich spotkań nauczyciel powinien rzeczowo i krótko informować o aktualnościach klasowych i szkolnych, ponadto powinien wysłuchać opinii, uwag i sugestii rodziców o pracy swojej i innych nauczycieli. Warto pamiętać o tym, aby wspólnie z rodzicami wypracowywać sposoby rozwiązywania określonych problemów. Pozytywne relacje między nauczycielami i rodzicami będą rozwijać się również podczas współorganizowania wycieczek, imprez klasowych i szkolnych. Wychowawca klasy, pragnący zintegrować rodziców wokół realizacji wspólnych celów, powinien zadbać o to, aby ich udział w rozmowach i spotkaniach był dobrowolny i satysfakcjonujący. Nauczyciel musi pamiętać, że głównymi osobami w prawidłowym procesie wychowania są rodzice i, że art. 48 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (1997 r.) daje rodzicom prawne gwarancje decydowania o wychowaniu dzieci: „Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania”.

Pozytywne kontakty z rodzicami, mogą wpływać na podniesienie jakości wychowania w rodzinie i poprawę sytuacji dziecka zarówno w domu, jak i w szkole. Skorzystają na tym przede wszystkim dzieci, bowiem ich rodzice włączając się czynnie w życie szkoły, dadzą im poczucie zainteresowania jego rozwojem, nauką, problemami i sukcesami. Dziecko będzie miało poczucie bezpieczeństwa, dopilnowania i kontroli, będzie przekonane o trosce, odpowiedzialności za nie, o chęci współdziałania z nim i udzielania pomocy, że rodzice zawsze znajdą dla dziecka czas i w każdej sytuacji będą dla niego wsparciem. Dziecko będzie otwarte, chętne do współpracy i opowiadania o wydarzeniach w szkole. Rodzice natomiast będą mieli świadomość celowości współpracy, poczucie podmiotowości wszystkich uczestników procesu edukacji (uczeń – rodzice – nauczyciel), potraktują szkołę i nauczyciela jako partnerów w wychowaniu, chętnie będą uczestniczyć w przedsięwzięciach na rzecz klasy i szkoły.

Dla nauczyciela stworzenie właściwej atmosfery współpracy i widoczne efekty dydaktyczno-wychowawcze tej współpracy będą źródłem zadowolenia i satysfakcji z pracy, co z kolei z pewnością pozytywnie wpłynie na jakość jego pracy.

Opracowała: Renata Czapczyńska

O DORADCACH METODYCZNYCH PODM W POLKOWICACH



Renata Czapczyńska:

- dyrektor POPPPiDM w Polkowicach,
- mgr pedagogiki,
- menedżer oświaty,
- nauczyciel dyplomowany,
- pedagog spec. diagnoza i terapia dzieci dyslektycznych, pomoc psychologiczno-pedagogiczna na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli, treningi uczenia się i szybkiego czytania,
- neuroterapeuta EEG Biofeedback , Kinezylogia Edukacyjna, NLP,
- Medal Komisji Edukacji Narodowej (2005 r.),
- staż pracy 27 lat.

Grzegorz Kochman:

- mgr historii,
- nauczyciel WOS-u i historii w Zespole Szkół w Polkowicach,
- doradca metodyczny od października 2007 roku w zakresie nauczania historii w szkołach podstawowych, historii i WOS-u w gimnazjach oraz szkołach ponadgimnazjalnych,
- nauczyciel dyplomowany,
- staż pracy w oświacie – 15 lat.



Ewa Kulesza:

- mgr matematyki,
- nauczyciel matematyki w Szkole Podstawowej w Chocianowie,
- doradca metodyczny w zakresie matematyki w szkołach podstawowych,
- nauczyciel mianowany,
- szkolny lider Wspierania Uzdolnień,
- staż pracy w oświacie – 9 lat.

Małgorzata Majewska - Greń:

- mgr filologii polskiej,
- nauczyciel dyplomowany,
- menedżer oświaty,
- edukator dorosłych,
- nauczyciel języka polskiego i wiedzy o kulturze w Zespole Szkół w Polkowicach,
- doradca metodyczny od kwietnia 2003 roku w zakresie języka polskiego w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, wiedzy o kulturze w szkołach ponadgimnazjalnych oraz awansu zawodowego nauczycieli,
- odznaczenia – Srebrny Krzyż Zasługi (2005 r.),
- lider WDN w Zespole Szkół w Polkowicach,
- staż pracy w oświacie – 27 lat.





Bożena Dudziak:

- mgr filologii polskiej,
- inż. informatyk specjalność inżynieria oprogramowania,
- ekspert komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy,
- edukator dorosłych,
- specjalista w zakresie kształcenia na odległość – e-learningu,
- nauczyciel przedmiotów informatycznych w Zespole Szkół w Polkowicach,
- doradca metodyczny od stycznia 2005 roku w zakresie nauczania informatyki i technologii informacyjnej w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych,
- nauczyciel dyplomowany,
- staż pracy w oświacie – 20 lat.

Beata Mazurek:

- mgr pedagogiki na Uniwersytecie Wrocławskim,
- nauczyciel dyplomowany,
- logopeda – Uniwersytet Wrocławski,
- nauczyciel kształcenia zintegrowanego w Szkole Podstawowej nr 1 w Polkowicach,
- doradca metodyczny od września 2007 roku w zakresie kształcenia zintegrowanego, wychowania przedszkolnego oraz logopedii,
- lider WDN w Szkole Podstawowej nr 1 w Polkowicach,
- staż pracy w oświacie – 21 lat.



Bożena Wiszniewska:

- mgr matematyki,
- nauczyciel dyplomowany,
- studia podyplomowe z chemii, chemii środowiska i ochrony środowiska na Uniwersytecie Wrocławskim,
- nauczyciel matematyki i chemii w Zespole Szkół w Chocianowie,
- doradca metodyczny od września 2007 roku w zakresie matematyki w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych,
- lider Wspierania Uzdolnień w Zespole Szkół w Chocianowie,
- staż pracy w oświacie – 19 lat.

Dorota Szmidt:

- mgr filologii polskiej na Uniwersytecie Wrocławskim,
- nauczyciel języka polskiego i bibliotekarz w Szkole Podstawowej w Parchowie,
- doradca metodyczny od września 2007 roku w zakresie przedmiotów humanistycznych w szkole podstawowej,
- szkolny lider Wspierania Uzdolnień,
- nauczyciel dyplomowany,
- koordynator ds. bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej w Parchowie,
- 19 lat pracy w oświacie.



Biuletyn Powiatowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Polkowicach redaguje

Zespół Doradców Metodycznych

PODM, ul. Targowa 1 59 – 100 Polkowice

tel. 076 746 15 70, fax 076 746 15 71,

podmd@poczta.fm